Ն. 245 — 1886 ՄԱՐՏ 20 ԲԷՆՃԵԼՆՊԻՀ — 1303 ՃԷՄԱԶԻ ԻԼ ԱԽԸՐ 26 — ԻՖԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

40 ԲԱՌԱՍ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԲԱՌԱՍ

ԱԳՕՆԷ ՏԻԵԶԱԹԼԱՐԸ

	12 պսէք	6 պսէք	3 պսէք
ՍԹԱՄՊՈԼ	200 ղրշ.	105 ղրշ.	55 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	—

Մէճիտիյէ 20 զրուշտան

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԼՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՏԻԵԶԱԹԼԱՐԸ

Լինճի Հշնճի վէ Ճինճի սահիպէ զրշ. 6
Զիւնճիւ սահիպէ . . . . . » 3

Մէվատտը նաֆիսյա տարը պէնալէք մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իստէ պէնմայաճագ տրը։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Գապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 Ճիվելէկեան մաթպասանտա տրը։ Գեազիթէի մէվատտատ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻԿ ԻՒՐՔ ՀԱՎ ԱՏԻՍ

Էվվելճէ եազտրղըմըզ վէճհլէ, ճանիպը Գապը Ալիտէն եազրլան Թահրիրաթը ուժուժիյէ՝ էվվելքի ագչամ պա թէլէկրաֆ տիւէլը մուազամա նէգտինտէ պուլունան Օսմանլը սէֆիրլէրինէ թէպլիղ օլընտըզը կկպի։ պիր սուրէթի տախի պուրատտա պուլունան տիվէլը մուազզամա սիւֆէրասընա թէպլիղ գըլընմըշ տրը։

Անընան մայիւմաթը ախիրէ՝ Թահրիրաթը մէգքիւրէնին խիւլասայի մէպի հագգընտա տիւնքի նիւսխէ-միդտէ վէրտիկիմիշ մայիւմաթը թէէյիտ իտէյօր։

Բիվալէթ օլընտըղընա կէօրէ, Գապը Ալի՝ Թահրիրաթը մէգքիւրէտէ հագայիգը ահվալի հիւսնիւ թասվիր էյլէմիշ, վէ տէվլէթլերին մագսէտի խիլաֆընտա Գուլկարիսթան բրէնսի Թարաֆընտան իպարգ օլընան մուխալէֆէթտէն թէվէյլիւտ իտէճէք միւշքիլաթը իգալէ իչին հէմ Սոֆիատա պուլընան գօնսօլօսյար մարիֆէթիւլէ բրէնսը միւշարէյէհէ ինճրաի վէսայի միւսսիրէ իտիլէսինի վէ հէմ տէ պիր ան էվվել գօնֆէրանս ագտ օլընմասընը թէքլիֆ էյլէմիշ տիր։

Երէ տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազլըոըզ վէճհլէ, Գապը Ալի՝ բրէնս Ալէքսանտրա տախի պաղը վէսայասը հավի պիր գրթա Թահրիրաթ իրսալ իտիւ, պունտա էֆքեարը միվէլիյէյէ վէ միւգթէդահի մասլահաթա թէվամէն մուվաֆֆագ օյան գարարը ախիրէ թէվֆիգը հարէքէթ էյլէտիկի հալտէ, քէնտի գարարինի կէրէք էնգարը տիվէլտէ վէ կէրէք էֆքեարը ուժուժիյտէ եիւքսէլթմիշ օլաճաղը բէք կիւզել պիր լիսան իլէ պիտիրիլմիշ տիր։

Տիվէլը մուազզամանըն՝ պալատէ զիքր օլընան Թահրիրաթը ուժուժիյէլի հիւսնիւ թէկագգը էյլէտիքէրի խապէր ալընմըշ իսէ տէ, տիւն ագշամա գատար բէսմի պիր ճէվապ վիւրուտ իթմէմիշ տիր։

* * *

Սօֆիատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, շէհրը մէգքիւրտէ տիւէլը մուազզամա գօնսօլօսյարը՝ իտտասընտա իսրար իթմէկի հալտէ միւտահիլթրընդն նազարը տիգգաթա ալընմայաճաղընը բրէնս Ալէքսանտրա պէյան իթմէյէր տիր։

Տիւնքի կիւն Գուլկարիսթան հէյէթը վիւքէլասը Սօֆիատա Թարլանը, պատ խուսուստա միւգաքէրէ իտճէք իտի։

* * *

Սուտա լիմանընտա պուլընան Ռուս տոնանմասը գօմանտանընն Իզմիրէ ազիմէթ իթմէք նիյէթինտէ պուլընտրը տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազըմըշ իսէ տէ, Հանեատան տիւն վիւրուտ իտէն պիր խապէրէ կէօրէ, մուսիւլէյհ գօմանտան՝ բազար էրթէսի կիւնիւ Ռուս տոնանմասրլա պէրապէր Շիրայա միթէվէճճիհէն Սուատան հարէքէթ իթմիշ տիր։

* * *

Ինկիլթէրանընն Տէրսաատէթ սէֆիրը մուվագգաթը սապըգ Սըր Ուալթ հէնուզ պուրատա օլուպ, լաքին էկէր միւշարէյէհ պու կիւնլէրտէ Պուգրէյշ ազիմէթ իտճէք օլուր իսէ, իշպու զայպուպէթ աղ միւատէթ սիւրճէկինտէն, սիֆէրտի էճնէպիյէ՝ գօնֆէրանս իճթիմաըը Թէէխիր իտճէքլէր տիր։

* * *

Պու կիւնքի Թարիխտէ պէրվէճհի աթի օգունմուշ տրը.

Եունանիսթանտա մէվճուտ օյան հէյէճան՝ Թախտիշը էֆքեար վէ էզհան էյլէտիկի կէօրիւիյօր։

Էօթէտէն պէրու Տէլիեանի գապինէթօսընն Թավր ու հարէքէթը՝ Եունանիսթան էֆքեարը ամմէսինճէ մազմանը մագպուլիյէթ օլամատրզընտան, շիմտի իշիտիլէն հէյէճանլար՝ երինէ խոշնուտսըզլըզընն եէնի էսէրլէր կէօսթէրմէսի տիմէք տիր։

Պու քէրրէ իճթիմա իթմէք իւզրէ պուլունտրզընը Թէյէկրաֆլարընն իկպար իթտիկի Եունան մէճլիսը մէպուսանընտա շիտտէթլի միւպահասաթը մէպուրէտէն միւհիմմ նէթիճէլէր չըգմասը մէմուլը գավի տիր։

Թէտարիքեաթը սէֆէրիյէսի քէնտի հարինճէ նէ գատար միւքէմմէլ օլուր իսէ օյսուն, Եունան հիւքիւմէթի՝ պիգիմ ալէյհիմիզտէ հարէքեաթը խասիմանէտէ պուլունմագտան՝ Եունանիսթանընն պիր պէօիւք սատէմէի թէնքիլ ուզրամասընտան պաշգա նէթիճէ չըգմասեաճաղընը պիմէք լազըմ կէլէճէկի ճիհէթլէ, միւսթախպէրթի վէ չայլաթ սէղամասը թէճճիհ տիր։

* * *

Ամինատան եազըլտրղընա կէօրէ, Տէլիեանի գապինէթօսը՝ մուհարէպէյէ հազրլըգ կէօրմէքլէ պէրապէր, մէսէլէնին տիրլօմասի թարիգիյէ թէսվիյէրէգիր օլաճաղը իմիտինտէ տիր։

Պու միւնասէպէթլէ ինկիլթէրրա խարիճիյէ միւսթէշարը Մ. Պրայս թարաֆընտան կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ Մէճլիսը մէպուսանտա պուպապտէ վուգու պուլան պէյանաթը պէր վէճհը գիր նագլ իտէրիգ։

Միւսթէշարը միշարէյէհ՝ չէօյլէ տէմիշ տիր։

«Պապը Ալի՝ Եունանիսթանա թէքրար արագճէ միւքեաֆաթ իքմէք մէսէլէսինի եէնիտէն այմագ նիյէթինտէ այա տէյիր տիր։ Պապը Ալի՝ Եունանիսթան իլէ Թիւրքիա հուտուտը մէսէլէսինին 1881 մայիս թարիխի մուգավէլէ իլէ քեամիլէն թէսվիյէրէգիր օլմուշ իտուկի էֆքեարընտա օյուպ, եալընզ թէսալիատա Եունան նիզամաթընն Թարիգի իւգերինէ էմվաքը վագիֆիյէտէն տօպայը զուհուրա կէլէն պաղը միւշքիլաթրն տէվլէթլերին բէյ ու հաքվիկինէ թէրք ու հէվալէ իտիլմէսինի թալեպ իտէյօր։

«Պիլքիս Եունանիսթան՝ 1881 մուգավէլէնամէսինճէ շիմտիքի միւթալեպաթը հագգլը օյտուղընը իտտասա իտէյօր։

«Պու պապատէքի միւզաքէրաթ՝ պիր գաչ հաֆթատան պէրու միւնգաթի օյմուշ տրը։»

* * *

Գուլկարիսթան հէյէթը վիւքէլաի սապրգասընտան օյուպ խիլաֆիկիրան ըուէասը Թարաֆընտան Բէթէրսպուրկա իգամ օլընան վէ Զար Թարֆընտան գապուլ օլընան Մ. Գուրմօֆրն չէհրը մէգքիւրտէն ախիրէն Տէրսաատէթ վիւրուտ իթտիկինի եազ ըշ իտի։

Մուսիմիյէհ Մ. Գուրմօֆրն Օրթաքէօյ կիտիպ Գուլկար էկզարգէ էֆէնտի իլէ կէօրիշտիկինի, վէ էկզարգը մուսիմիյէհ՝ էվվելքի կիւն Ռուսիա գօնսօլօսխանէսինէ կիտիմիշ իսէ տէ, գիյարէթ իչին մի, եօգսա պէրաի մայահաթ մը, օրասը մէճճուլ իտուկինինէ՝ «եազմըշտը»։

* * *

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ թէճճիհաթլարը պիր իքմալ չամանտուրայարա բապթ իտիմիշ օլտրգլարընը եազտըղըմըզ 6 գրթա զըրհը գօրվէթլէր՝ պու կիւն եարըն Զանագգալէ-յէ միւթէվէճճիհէն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իտուպ, օրատա նէ թարաֆա կիտճէճքլերինէ տաբը էմրէ ինթիզար իտճէճքլէր տիր։

* * *

Իտարէի Մախսուսէնին Շեբէք Բեան վէ Մեհմէտ Թէֆիք վաքօրլարը իլէ Ադիօն նամ ինկիլիզ վաքօրը՝ Թօր, պէկկր վէ միւհիմմաթը հարպիյէի համիյէն տիւն Սէլանիկէ ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

Մէգքիւր վաքօրլար՝ ավտէթլէրինտէ Բրէվէզայա ասքէր նագլ իտճէքլէր տիր։

* * *

Էտիրնէտէն եազըլտրղընա կէօրէ, շէհրը մէգքիւրէ իրսալ օլընան 10000 լիրալըգ 100տէ 6 ֆաիզի Թահվիլաթը ճէտտիտէտէն եաընըզ Իքինճի օրտու գօմանտանը Թահիր բաշա հազրէթլերի 100 լիրալըգ ալմըշ, վէ մէմուրինը միլքիյէ վէ ասքէրիյէ տախի քէմալը խահիշլէ ալմագտա իմիշլեր։

Ախիրէն Գուլկարիսթանտան Էտիրնէյէ Գուլկարճա պիր խալը մուզիրը քիթապլար կէօնտէրիլմիշ իսէ տէ, կէօմրիւք մէմուրլարը Թարաֆընտան կէօրիւլիւպ զապթ ու միւսատէրէ օլընմըշ տրը։ Էտիրնէ քիթապըտարընտա տախի պու միսիլլու պիր խալը մուզիրը քիթապլար պուլընրպ զապթ իտիլմիշ տիր։

ՄԸՍԸՐ

Պէրլինտէ Մըսրը հիւքիւմէթի հիսապընա տարպ օլընրպ պու քէրրէ Մըսրրտա մէվգրի Թէտավիւլէ իխրաճ օլընան կիւմիւշ մէսքիւքաթրն գալպարը պուլընտրզընը ագտէմճէ եազմըշ իտի։

Սոն խապէրլերէ կէօրէ, հիւքիւմէթը Մըսրիյէ՝ մէգքիւր սիքքէյի Թագիտ իտէն գալպազանլարը խապէր վէրէնէ 500 Մըսրը ալթունը միւքեաֆաթ վատ իթմիշ տիր։

* * *

Ալաֆր. մարտըն 29ընճը կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ ինկիլթէրրա Մէճլիսը մէպուսանընտա խարիճիյէ միսթէշարը Մ. Պրայս՝ ազատէն Մ. Լապուշէրին սիվալինէ ճէվապէն, Արապի բաշա իլէ բէֆիգլէրինին Մըսրրա ավտէթլերինտէն նէթիճը հասէնէ մէմուլ օյտատրզը հասէպիյլէ ինկիլթէրրա գապինէթ օսընը՝ բաշի մուսիմիյէհ իլէ բիւթէգասընընն նէֆիտէն աֆվ օյունմալարընը հիւքիւմէթը Մըսրիյէ թավսիյէ իթմէք նիյէթինտէ պուլընմատրզընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Բէժի

Բէժի հիսսէտարանընտան Գրէտի տ'Ընշթալտ նամ վիէննա պանգասընն միւրէվվիճը էֆքեարը օյան նոյէ Ֆրայ Բրէհ կազէթասը՝ Բէժի իտարէսի իլէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ պէյնինտէ ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթ հագգընտա աթիտէքի թաֆսիլաթը իթա իտէյօր։

Մալիւմ օլտրզը վէճհ իլէ, Բէժի իտարէսի՝ գաչագճրլրզը մէն իչինն պիր գօլճը հէյէթինէ մալիք իսէ տէ, գօլճուլար «մէյզու պիր սուրէթտէ միւտաֆասի նէֆս» իթմէյէ մէճպուր օյմատրգճա սիլահ իսթիմալ իտէմէզլեր։ Պունան նէթիճէսի օյարագ գօլճուլար՝ գաչագճրլարա թէսսուտիֆ իթտիքլերինտէ անլերբէքտուն պիր հալտէ պուլընտրգտան պաշգա գաչագճը էօլտիւրմիշ վէ եախոտ եարալամըշ օյտրգլարը իչին տախի հիւքիւմէթ թարաֆընտան չէտիտէն թաագիպ օլընմագ վէ ճէզալանմագ թէհլիքէսինէ տէ միւպթէլա պուլընմագտա տրըլար։

Պու հալ՝ գօլճրլարըն տոգգաթ ու նէզարէթինի հիչէ չըգարտրզընտան, գաչագճրլըզը մէն իթմէք վազիֆէսինին «պունտան պէօյլէ ասաքիրը Շահանէյէ հէվալէ օլընմասը» Պապը Ալի իլէ Բէժի իտարէսի պէյնինտէ գարարլաշտըրըլմըշ տրը։

Պապը Սէրասքէրի՝ իգթիզա իտէն մրգտար ասաքիրի Բէժի իտարէսինին Թահթը էմրինէ վազ իտճէճքլէր տիր։ Ասաքիրը մէրգումէ՝ մաաշլարընը Բէժի սանտըղընտան ալըպ, Բէժի մէմուրլարընն Թահթը էմրինտէ պուլընաճագլար տրը։

Ասաքիրը մէրգումէ՝ մուգավէմէթ իտէն գաչագճրլարա գարշը պիթթապ իսթիմալը սիլահ իտէպիլճէքլէր, վէ մաաշլարընտան պաշգա զապթ իտճէճքլերի թիւթիւնիւն 100տէ 70էնի վէ եախոտ նագտէն պէտէլինի տազ իտճէճքլէր տիր։

Բէժի իտարէսի՝ իշպու իսլահաթըն պիր գաչ հաֆթայա գատար մէվգրի իճրայէ վազ օլընապիլճէկնին իւմիտ իտէյօր։

* * *

Յիկէր պիր թասավվուր տախի էլեէվմ Բէժի իլէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ պէյնինտէ միւզաքէրէ օլընմագտա տրը։

Մալիւմ օլտրզը վէճհ իլէ, Բէժի իմմիյազ մուգավէլէնամէսի մուճիպինճէ, հիւքիւմէթ՝ Բէժինին թէմէլիւնէ հիսսէտար պուլընմագտա իսէ տէ, հիւքիւմէթին հիսսէի թէմէթիւ ալապիմէսի իչիւն թային օլընան թէմէթթիւ մրգտարը օ տէրճճէտէ չօգ տրը քի, հիւքիւմէթին՝ թէմէթթիւ ախզ իթմէսի միւմքին սիզ օլաճագ տրը։ Յիվագը Բէժին թէմէթթիւսիւ էօյլէ պիր պէօյիւք մէպլաղա ասլա վէ գաթան պայիզ օլամայաճաղը մուհագգագ կիպի տիր։

Շիմտի Բէժի շիրքէթի՝ գաչագճրլըզընն մէնինտէ հիւքիւմէթի տախի ալագատար իթմէք իչիւն, սաթրլան թիւթիւնիւն մրգտարը մուճիպինճէ հիասապ օլընաճագ խամ հասըլաթտան հիւքիւմէթ տախի պիր հիսսէ վէրմէյի թէքլիֆ իտէյօր։

Էյնէվմ Բէժինին սաթրը՝ սէնէտէ 5 միլիոն քիլօկրամ թիւթիւնէ եանի ասհապը իմմիյազընն պիւթիւն մէմալիքը Օսմանիյէտէ սարֆ օլընաճաղընը թախմին իթտիքլերի մրգտարընն պէչտէ պիրինէ պայիզ օլըյօր։

Իմտի Բէժի շիրքէթի՝ 6 միլիոն քիլօկրամտան գիյատէ վուգու պուլաճագ սաթրըզընն խամ հասըլաթընա պէր վէճհը աթի հիսսէտար օլմագլըզը հիւքիւմէթէթէքլիֆ իտէյօր։

Հիւքիւմէթ՝ 6 միլիոն քիլօկրամտան 7 միլիոն քիլօկրամա գատար ֆազլա սաթրը իւզերինէ՝ պէհէր քիլօ իչիւն 2, 7տէն 8 միլիոնա գատար պէհէր քիլօ իչիւն 3, 8տէն 9 միլիոնա գատար պէհէր քիլօ իչիւն 4, վէ 9 մըլիոնտան եօգարը հէր նէ ֆազլա օլուր իսէ պէհէր քիլօ իչիւն 5 զրուշ ախզ էյլէյէճէք տիր։

Բէժի իտարէսի՝ Թահրիրէն արզ իթտիկի թէքլիֆնամէսինտէ, քէնտի մէմուլի վճճհ իլէ սաթը 15 միլիոն քիլօկրամա պայիզ օլտրզը Թագտիրտէ, հիւքիւմէթ սէնէվի 500,000 լիրալըգ պիր վարիտաթ կէյլէճէկնին պէյան էյլէմիշ տիր։

Բէժի շիրքէթի՝ հիւքիւմէթին խամ հասըլաթա հիսսէտար օյասընը աթիտէքի յարթլար իլէ գապուլ իտէյօր։

1—Թէքմիլ քէնտի մահսուլընը Բէժիյէ սաթմայըպ տա պիր գըսմը գաչագճրլարա սաթան պիղիմէյէ թիւթիւն զերբարընը՝ զրաաթ նիզամնամէսի մուճիպինճէ 6 այտան 3 սէնէյէ գատար մահպուսիյէթ վէ պէօյիւք պիր ճէզան նագտիյէ տուշար օլաճաղլարը՝ պիր նիկամնամէի մախսուս իլէ իլան օլընմասը։

2—Մէգքիւր ճէգալարընն հէր նէվ գաչագճրլար հագգընտա տախի թաթպիգ օլընմասը։

3—Լա ագալլ իքի տէօնիւմ ազրազի իւզերինտէ թիւթիւն զեր օլընմասընա բուխսաթ վերիլմէսի։

Պունտան պաշգա թիւթիւն զերի՝ այէլ ուժում, վէ խուսուսիյէ թիւթիւն մահսուլը ֆէնա օյան մահալլերտէ ազալթըլաճագ, վէ գօնթրոլ թահթընա ալընմասը բէք գիյատէ միւշքիլ օյան մահալլերտէ իսէ քեամիլէն գալտրըրլաճագ տրը։

Տուլունը Ուժումիյէի Օսմանիյէ մէճլիսը իտարէսի՝ պէօյլէ պիր սուրէթը թէսվիյէ ալէյհինտէ հիչ պիր իթիրազ տէրմէյան էյլէմէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻԹԼԷ

Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ էրքեանը հարպ ֆէրիգանը միւթէհայիյանընտան եավէրը հարպը հազրէթը Շէհրիյարիլերի Բիրգ բաշա հազրէթլերինին մէզիյաթը ասքերիյէսինէ նիշանէի թագտիր օյագ իւզրէ էրքեանը հարպ սընֆընա մէնսուպ օյան իւմէրա վէ զապթանընն եագալարընտաքի ֆարիգաի մախսուսէի թաալիգ էյլէմէսինի իրատէ վէ ֆէրման պույուրմուշլար տրը։

—Ճիօրճէվտա (եէրկէօ) Օսմանլը չէհպէնտեր վէքիլի Պողոս էֆէնտի՝ տիւն Տէրսաատէթտէն մահալը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—1300 սէնէի մալիյէսի զարֆընտա մէմալիքը Շահանէտէն տիյարը էճնէպիյէյէ իրսալ օյունան վէ մէմալիքը էճնէպիյէտէն մէմալիքը Շահանեեէ կէյէն էյնա վէ էմմաանընն ճընս ու մրգտարընը հավի օյմագիւզրէ, պու քէրրէ թանզիմ օյունան պիր սթաթիսթիգ ճէտվէլինտէն անլաշըլաղընա կէօրէ, սէնէի մէգքիւրէ զարֆընտա իսթալաթտան 155,829 684 վէ իխրաճաթտան 16 747,556 զրշ. կէօմրիւք բէսմի ալընմըշ, վէ թիւթիւնտէն բէսմը կէօմրիւք ալընմատրզը ճիհէթլէ, մէգքիւր սթաթիսթիգտէ անտէն պահս օյունայըզ, Բէժի շիրքէթինտէն վէրիլէն մալիւմաթ մուէիպինճէ, մրգտարը տուխանէն 8 913,088 քիլօկրամա պայիզ օյտրզը անլաշըլմըշ տրը։

—Ազիլէ վէ Մէգահիպնէզարէթի՝ Բուսմ բաթրիգխանէսինին արգուսը մուճիպինճէ Նիքեահ իդնամէյէրինէ 10 զրուշզըգ բուլ վազրնը հիւքիւմէթը Սէնիյէնին իլգա վէ աֆվ պուլյուրտրզընը մէզգիւր բաթրիգխանէյէ թէպշիր էյլէմիշ տիր։

—Միտիլլիտէն եազրլտրզընա կէօրէ, կէչէն հաֆթա Բէժի գօլճրլարը Ադրիանգտա 2900 քիլօ գաչագ թիւթիւն թութմուշլար իսէ տէ, մէգքիւր թիւթիւն՝ գալրգլա նագլ օլունուր իքէն տէնիզ սուլը իլէ բալանըպ քեաֆֆէթէն պօզուլմուշ տրը։

—Մէքթէպը թրպպիյէ մուալլիմլերինտէն գայմագամ Հիսսէյին Բէյզի պէյէ թէպտիլէն Յիւնճիւ Մէճլիսի նիշանը իհսան պույուրմըշ տրը։

—Ավսթրիա իմբէրաթօրը թարաֆընտան այանտան Լօրֆէթ պէյ հազրէթլերինէ իթա օլընան Լինճի բիւթպէ Գուրսը տը Ֆէր նիշանընն գապուլ վէ թաալիգինէ իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր։

—Մալիյէ միճէթթիյէրինին ախիրէն քէշիտէ օլընան գուրսընտա իսմինէ Տէրսաատէթ մալիյէ միճէթթիյլիկի իսապէթ իտէն Էտիրնէ վիլայէթի մալիյէ միճէթթիյի Բուսմ բաչա հազրէթլերի՝ Տէրսաատէթ կէմիշ, վէ պու կիւնտէն իթթիպարէն իյիճի վազիճէյէ պայլամասը մուգաբրէր պուլընմըշ տրը։

—Եէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ պաշլարը սարրգը 4 էշխաս՝ եէտի Գուլէյէ կիտիպ օրանըն իսմանը ճէլպ իլէ քէնտիլերի կէօյա Շէյխ Իսամ գարուսը մէմուրլարընտան օլուպ պէօյիւք պիր արազի իչինի թէսվիյէ իթմէք իչիւն կէլմիշ օրտրգլարընը պէյան իթմիշլէր, վէ պիր իլամ գալէմէ ալըպ, բէսմը նիզամիի ախզ իթտիքտէն սօնրա պըրագգպ կիթմիշլէր իսէ տէ, էրթէսի կիւնիւ հիլլէլերի մէյտանա չըգրպ, բօլիս թարաֆընտան տէրտէսթ վէ Պապը Զապթիյէտէ հապս օլընմըշլար տրը։

—Ռուսմ բաթրիգխանէսի բայիթախթ պիլճիսիյէ մահալլէլերինէ պիր թահրիրաթը ուժուժիյէ իրսալ իտէրէք, բաթրիգխանէի մէզգիւր միլլէթ մէճլիսինին եէնի ազալարընը ինթիխապ իթմէք իչիւն ապրիլին 11ինտէ ինիգատ իտճէճք օյան ինթիխապ մէճլիսը ուժուժիսինէ քէնտի վէքիլլերինի իրսալ իթմէլերինի իչար էյլէմիշ տիր։

Պու սէնէ մէգքիւր միլլէթ մէճլիսի ազալրընընտան չըգան զեվաֆ աթիտէքիլեր տիր։

Ֆօթիատէս պէյ, Գալիատի պէյ, Գօսթաքի վալեանի էֆէնտի, Տօգթօր Բոլ Ֆէնէրլի պէյ։

—Եէչէճէք ճուսամա էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն վարնա բօսթաը՝ էօյլէնտէն 3 սաաթ սօնդրա չէհրիմիզտէն հարէքէթ իտճէճքտիր։

* * *

Կէլէճէք ճուսամա էրթէսի ագշամը սաաթ 3 տէ Պէյօղլունտա Թէաթրօի ճէտիտտէ, ճիտտէն միհթաճը իանէ վէ չայանը աթրֆէթ օյան պիր ֆամիլեա մէնֆաաթընա օյարագ ԱԹԱԼԱ եախօտ «Ամէրիգա վահիլէրի» նամ տրամ՝ Մնակեան էֆէնտինին Թահթը իտարէսինտէ պուլունան Օսմանը թէաթրօ գուսբանեասը թարաֆընտան սուրէթը ֆէվգէլատտէտ օյարագ մէվգրի թամաշայա վազ օլընանճագ, վէ պատէհու Միւլէյմանիյէլիզատէ Թահիր պէյ թարաֆընտան թանզիմ օլընմըշ օյան ՈՒՊՈՒՐ եանի Բիսպօղաղ նամ դայէթ կիւլինճիւ գօմէտիա տախի իճրա իտիլճէճք տիր։

Տէրսաատէթ Պէյէյէն մահէմէտ

ՃԷԼ դէյէրինէն

Տէրսաատէթ մէրքէզ Պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի հէյէթի՝ իշպու 302 սէնէսի մարթընն 22ինճի ճուսամա էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն սաաթ 4 պուլուգտա իճթիմա իտուպ, սաաթ 5է դատար իֆատէսի օյանլարը գապուլ իտէրէք, անտէն սօնրա մուհաքէմէ իճրա իտճէճքինտէն, կէրէք միւատաիի չախսի վէ կէրէք մաղնուն վէ չահիաէրէ կէսնտէրիլէն ճէլպնամէլէրտէ կէօսթէրիլէն կիւն վէ սաաթտա կէլմէտի քէրիլէն հալտէ, մուամէլէի գանունիյէ իյիճա գրըընճաղը բէամէն իլան գրըընը։

19 մարթ 302

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 31 մարտ

Մէհդիզ Մէդասան. — Պիւտժէ գօմիսիօնը՝ պէօյիւք իսթիգրարը 900,000,000 ֆրանգա թէնգիլ իթմէյէ գարար վերմիշ տիր։

Պրիւքսէլ 30 մարտ

Լիէժ վէ Հէնօ քէօմիւր մատէնլերինտէ ի ահվալ տիւզելիպ քէսպը սիւքիւնէթ իթմէքտէ տիր։

Լօնտրա 31 մարտ

Պու կիւնքի Թայմ՝ Եունանիսթանընն Թավր ու հարէքէթի հագգընտա լիսանը չիտտէթլէ եէնի պիր պէնտ նէյր իթմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Էջմիածին Սինօդընտան Ռուսատաքի Երմէնի մէքթէպլերինին քիւչատընա տաիր Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլերինէ վիւրուտ իտէն աթիտէքի Թէլէկրաֆ՝ նէյրի զըմնընտա Բաթրիրխանէ Թարաֆընտան մաթպասըզա Թէպլիղ օլընմըշ տրը։

Առ Սրբազան Պատրիարքն Հայոց Ե. Գլուխ

«Վեհ. Կաթողիկոսին միլոդուԹեան և ճգանց վրայ, այսօր ստացանք Հայ վարժարաններն բանալու կայսերական հրաման»։

Էջմիածին, 19 մարտ 1886

Իզմիրէն մարտ 18 Թարիխիյէ պէր վէճհը աթի եազըլմըշ տրը։

«Պարթալեան էֆէնտինին էսէրը համիյէթ ու սէվգվէթի օլարագ ինշասընա Թէչպպիւս օլունան Մեսրոպեան մէքթէպին ինշասաթը՝ քեաֆֆէի միշէթմիրթըյա, եանի միզէխանէ, քիւթիւպխանէ վէ իքի ճէպիմ սալոնը՝ յա մանէն քէմալը կէրմի իլէ իլերի կիթմէքտէ տիր։

«Արապկիր Առաջնորդը Ապահունի Գեր. Տ. Եղնիկ Եպիսկոպոս՝ հէնուզ Իզմիրտէ օյուպ, նավլունը էնվէն օլմագ իւզրէ ինկիլիզ վապօրլյա հարէքէթ իտճէճք տիր։

«Մըսըր Առաջնորդը Իզմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազան՝ Իզմիրէ միւվասէլէթինտէ, էվվելա Առաջնորդարանը գիյարէթ իտիպ, օրատա Առաջնորդ Ամեն. Տ. Մելքիսէդեկ Սրբազան Թարաֆընտան իհթիրամաթլա գապուլ օլունմըշ տրը։ Պատէհու Իզմիրլեան Սրբազան՝ խաթախանէյի գիյարէթ իտուպ, օրատան տա վաբօրա կիթմիշ վէ միւվասէլէթի կիւնի Իզմիրէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

«Իզմիրին Հոգատար ընկերութիւնը՝ եէնի ինչա օլընան Հռիփսիմեանց գըզլար մէքթէպինի Թէքմիլ քէնտի պէտէնինտէն պօյաթմըրաճագ տրը։»

—

ՄԷԿԹԷՂ ԲԻՑԱՆԳՕՍԸ

Պէդճեան և Լուսաւորչեան երկսեռ վարժարանաց վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիւրակէ օր, մարտ 23, իմամ 6 ըստ տաճկաց ի Լուս. վարժ. աղջկանց։

Այս առթիւ, ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր, պիտի տրուի դպրոցական հանդէս մը, ուր երգ, դաշնակահարութիւնք և նշանաւոր ազգայնոց կողմէ ատենախօսութիւնք տեղի պիտի ունենան։

Մասնախումբս ոչ էջանք չէ խընայած կարի գեղեցիկ ընելու հանդէսս սոյն հանդէս, զոր իւրեանց ներկայութեամբ պատուել կը հըրաւիրուին ազգայինք։

Ի դիմաց Մասնախմբի Վիճակահանութեան Պէդճեան և Լուսաւորչեան երկ. վարժրնց.

Ատենադպիր — Ատենապետ
Մնրան Ս. Իսպիկեան — Մնրատ Աճենեան

1886 մարտ 19 Գուսգաբաս

ՍՈՎԵԼՈՑ ԾԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ
ԲԱԲՐԹՈՍԸ

Պու կիւնէրտէ «Գահթզէտէկեան մէրքէզ իանէ գօմիսիօնը» (Սովելոց Խնամատար Կեդր. Ծանձնաժողով) թարգիքնտան նէյը օլընան բաբրթո՝ թարիխը միլլինին զէմանը հաղրա միթասալիգ սէհայիֆինէ էն գիյատէ բէմլնագ վէ չէրֆպաշչ օլաճագ տրը։ Նէյրիյաթը մէզ իւրէտէն իսթինպաթ օլընտրղընա կէօրէ, էրմէնիլէրտէ հէնուզ համիյէթ վէ զայրէթը միլլիյէ մէվճուտ օլուպ, տիւնեանըն տէօրթ թարաֆընա տաղրմրշ օլան պու միլլէթ էֆրատը՝ մուհապէթը ուխուվէթմէնտանէ վէ մուավէնէթը ինսանիյէթքէրանէ իլէ եէքտիկէրէ իսթիյաթ վէ իմթիգաճ իթմէյէ հազրը վէ միւգթէտիր տիրլէր։ Ճիւղի պիր միւտտէթ զարֆընտա եէքտիկէրէ սէպլէմէք, եէքտիկէրինին գալպինի թահրիք իլէ թէրբէյտիրմէք, եէքտիկէրէ քիսէի համիյէթի աչմագ, վէ պիր զայրէթ վէ սիրաթը ֆէվգէլատէ իլէ միհրաճինը միլլէթէ իանէ կէօնտէրմէք, պունլար ուֆագ չէյլէր տէյիլ տիր, պունլար՝ էրմէնի միլլէթինին բուի զէմինտէ միճուտի օլմաղա վէ թէրբագի իթմէկէկ հագգը օլարղընը իսպաթ իտէրլէր, պունլար՝ էրմէնի միլլէթինին քէնտի ֆագիլէթ ու համիյէթիլէ չայանը թէվէճճիւհ պիր միլլէթ օլարղընը կէօսթէրիրլէր։ Ֆիլհագիգա էօյլէ տէ օլմուշ տրը։ միլլէթիմիզ՝ ալէմմիւվաճէհէսինտէ վաղիֆէի ինսանիյէթքէրանէսինի հիւսնիւ բիզասը յան իդիայէ միւսարէթաթ իթմէյէ պաշլար պաշլամաղ, եալընըզ միլլէը սաիրէ տէյիլ, հաթթա միլլէը մէրգումէնին հիւքիւմտարանը պիլէ քիչատ օլընան իանէի միլլիյէմիզէ լութֆէն վէ մէրհամէթէն իշթիրաք իտէրէք, օնա պիր գուվէթ վէրմէկէ ինայէթ վէ միւսարէաթ պուլուրմուշ օլտուգլարընտան, պու սայէտէ ճէմ օլընան իանէ մէպլաղը՝ բաբրթօտա կէօրիլտիկի վէճհէրէ 40000 լիրա մրգտարը ադիմինէ պալիդ օլմուշ տրը։

Պիգ՝ օգուլանլարը մրզրն արզու վէ մէրագընը խօշնուտ իթմէք իշին մէգքիւր մուֆասսալ բաբրթոնընդ պաղը միհիմմ ֆգրալարընը մուխթասար պիր սուրէթտէ կազէթամրզտա տէրճ ու նէյը իթմէյի ֆափտէտէ խալի կէօրմէտիկիմիզտէն, պէր վէճհը աթի միւպաշէրէթ իտէրիգ։

ԳՕՄԻՍԻՕՆԸՆ ՄԷՄՈՒՐԻԳԷԹԻ

(Պաշտօնավարութիւն Ցանձնաժողովոյ)

Պու պիրինճի սէրէվկա թահթընտա մէգքիւր բաբրթոտա չու վէճհէլէ իտարէի մէգալ օլընմըշ տրը։ «Մուհարէպէի ախիրէնին նէթայիճը տէհշէթէֆգասը հէնուզ քիմէնին խաթր ու խայալինտէն զայպ ու նիսեան օլմամըշ իքէն, մուհարէպէնին մէսայիպը ագիմէսինի եագընտան հրսս իթմիշ օլան միլլաթտան եէնի պիր ֆիղանը մուսիպէթնիշան իսթիմա օլընմաղա պաշլամըշ տրը։ Կէշէն 1879 սէնէսինին սօն կիւնէրինտէ էրզրում վէ Վան միլայէթէրինին թա ուզաղ մահալլէրինտէ էքսէք պուլընմատրզընա տաիր Տէրսաատէթ ֆէերատ ու ֆիղանլէր վիւրուտ իթմէքտէ վէ իանէ ու մուավէնէթ թալէպի իչիւն բաթրիգխանէյէ սուզիչի իսթիտանամէլէր եաղմագտա իտի։ Մուճիպը տէհշէթ օլան գրթլզգ խապէրը հիւզնէսէրի՝ պաշգա եէրլէրտէն էվվէլ բաթրիգխանէյէ վիւրուտ իթմէքտէ իտի, զիրա վիլայաթը պահտէի մէզքիւրէնին էրմէնի էհալիսի էն էվվէլ գահթ ու զարուրէթին շիտտէթ ու մուսիպէթինէ միպթէլա օլմուշ իտի։

«Ազգ. կեդր. Վարչութիւնա վիւրուտ իտէն պու խապէրը տէհշէթէսէր՝ եալընզ էքսէք գրթլզը կիպի պիր ֆէնա խապէրտէն նէյէթ իտպիլէն շիտտէթ ու սիւրաթլա բայիթախթտա ինթիշար իթմէքտէ, վէ պու խապէրը միտհիշ իւզերինէ էլլէրի պաղլարպ տուրմագ վէ իշ կէօրմէմէք մուհալ օլտրղընը հէր քէս հրսս ու ֆէհմ էլլէմէքտէ իտի։»

Խիւլասան քէլամ գօմիսիօն՝ Բաթրիգը մէրհում Տ. Ներսէս Սրբազանը տուվասրյա վէ անրն թահթը հրմայէսինտէ 1880 յունվար 13տէ պէրվէճհը աթի թէյզիկ օլունուր։

Սերովբէ էֆ. կիւլպէնկեան Ա. Ատեն.
Սահակ » Ղազարոսեան Բ. »
Պօղոս » Շաչեան Ա. Ատենդպիր.
Գաբրիէլ » Նորատունկեան Բ. »
Աբրիկ » Ունճեան Ա. Այցելու
Գրիգոր » Նիկողիմոսեան Բ. »
Աբել » Կիւլպէնկեան Գնձպետ.
Գառնիկ » Ցովակիմեան Համարկլ.

Լաքին գօմիսիօնը խալիանէ իգրար ու իթիրաֆը կէօրէ, հէյէթը մուավիյէրտա՝ հէր թարաֆա քէնտիսի եէթիշմէյէ վէ հէր մուավէլաթը էօթէսինտէն պէրի կէլմէյէ միգթէտիր օլամայաճաղընը պիհագգընը հրսս իտէրէք, եէվմը թէյէքքիլինտէն պէրու բարաղամեան Տիգրան էֆէնի քէնտիյէ Օժանդակ Ընդամ (մուավին ագա) ալմըշ, վէ պու զաթ՝ սօնընա գատար գօմիսիօնն հէր մուավէլաթընա իշթիրաք էլլէմիշ տիր։ Թաշրալարա կէլինճէ, գօմիսիօնը մէգքիւր՝ տին ու միլլէթ ֆարգընա պագմագսրզընը, մուավին գօմիթէյէր թէյզիկ իթմիշ օլաղլա, պունլար՝ գահթզէտէկեան իշիւն իանէ թօրլամագ վէ անլէրէ իանէ թէվզի իթմէք խուսուսաթընտա քէմալը զայրէթը միլլիյէ վէ ինսանիյէ իլէ սարքը մէսաի վէ իգտամաթ էլլէմիշլէր տիր։

Գօմիսիօն՝ իպթիտաի թէյէքքիւլինտէն պէրու չէրանթը աթիյէրի քէնտիյէ պաշլճա մէսլէք ու գամտէ իթթիֆաղ իթմիշ տիր։

1.—Մէէյլուս օլմագսրզընն եէքտիլ վէ եէքվիճուտ չալըշմագ։

2.—կազէթալարընն նէյրիյաթը զարաղքեարանէսի իլէ բիվայաթ վէ չալիաթը միւխթէլիֆէէն միւնֆէիլ վէ միւթէէսիւբ օլմամագ։

3.—Թօրլանան իանաթը մէզհէպ ֆարգընա պագմագսրզընն էրմէնի միլլէթինին միհրաճ օլան գահզէտէկեանընա միւթէսալիէն թէվզի իթմէք վէ միւմքին վէ միւնասիպ մէրթէպէ թիւրքլէրէ, ֆիւրսէրէ վէ միլլը սաիրէյէ տախի հիսսէ չը. գարմագ։

4.—Խթամը մէմուրիյէթտէ Նախագահ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթ. լէրինէ թագտիմ վէ իթաի մուհասէ. պաթ իթմէք վէ դայրիհիւմ վէ դայ. րիհիւմ։

Գահզէտէկեան գօմիսիօնընն բաբրթոսընտա մաէլմէմնունիյէ զիքր օլընտրղընա կէօրէ։ Ունճեան պիրա. տէր էֆէնտիլէր՝ խանէլէրինտէ էճսիմ պիր օտաը միւթէմիլթրլյա պէ. բապէր Սովելոց Ցանձնաժողովա թախսիս իթմիշ օլտրգլարընտան, գօմիսիօն՝ իքի սէնէյի միւթէճաֆզմ միւտտէթ օրտտա ագտը իճթիմա իթմիշ տիր։ լաքին մուախխէրէն Գատրքէօյ Թաղ. Խորհրդարանընա նագլ օլընմըշ օլմաղլա, գօմիսիօնընն պիլճիմլէ էվրագը միհիմմէ վէ սաիրէսի էլան օրտտա քէարկիր պիր մահալտէ հրֆզ օլընմագտա տրը։

Գօմիսիօն՝ 1880—1884տէ 233 տէֆա իճթիմա իթմիշ վէ պու իճթիմալէրտէն պիրի 28 սաաթա գատար սիրմիշ տիր։ Լաքին սօն իքի սէնէտէ եալընըզ 8 վէ 4 տէֆա իճթիմա վուգու պուլմուշ տրը։

ԳՐԹԼԸՂԸՆ ԶՈՒՀՈՒՐ ՈՒ ԻՆԹԻՇԱՐԸ

(Սովոյ ծագումն ու տարածումը)

Պու սէրլէհվա թահթընտա բաբրթո՝ գրթլզընն զուհուր ու սիրայէթինտէն պահս իթմէյէ պաշլամըշ տրը։ Իւք գրթլզգ սէսի Պայազիտ վէ Ալաշկերտ թարաֆլարընտան չըզըգ, չիւնքի 1877-78 սէնէյէրի մուհարէպէսինտէ օրալար մէյտանը հարպ օլմուշ տրը։ Բուսլար օրալարա հիւճուս ու թէարրուզ իտուպ, սօնրա կէրի սիւրիւմիշլէր տիր։ Ֆիւրտ հայտուտալարը տախի օրալարա եիւրիւյիշ իթմիշլէր տիր։ մուախխարէն Բուսլար թէքքար կէլիպ իսթիլա իթմիշլէր իսէ տէ, Պէրլին ահանամէսի մուճիպինճէ եէնէ թէրք էլլէմիշլէր տիր։

Բաբրթոտա պէյան օլընտրղընա կէօրէ, եալընզ Եօնճալու, Երանոս, Իրիցու վէ Գարաքիլիսէ քէօյլէրինտէն 1880 սէնէսի մարտ վէ ապրիլ այլարընտա գրթլզգտան 32 էրմէնինին թէլէֆ օլտրղընը միւպէյրին պիր ճէտվէլը էսամի գօմիսիօնա թէպլիղ օլընտրղը կիպի, տիկէր տօգուզգարիյէ իչիւն տէ մարտ այլընտա 108 նուֆուսընը գրթլզգտան վէֆաթ իթտիկի խապէր վէրիլմիշ տիր։ Բաբրթոտա տիկէր եէտի քէօյտէն տախի միւթէվէֆա 72 նուֆուս էրմէնինին ճէտվէլը էսամիսի միւնտէրիճ տիր։

Գրթլզգ Բասենլէր ճիվարընա տախի սիրայէթ իտուպ, օրտտան տա ֆէերատ ու ֆիղան սէտալէրի իչի տիլմէյէ պաշլատրղընտան, գահթզէտէկեան մէրքէզ գօմիսիօնը՝ «Էրզրում իտարէսի» նամը թահթընտա էրզրումտա պիր մուավին գօմիթէ նասպ ու թէյզիկ իթմիշ տիր։

Լաքին Վան վէ Հէքքարի ճիհէթլէրինտէն տախի այնի ֆէերատ ու ֆիղանլէր վիւրուտ իթմէկէ պաշլմըշ օլտրգընտան, մէրքէզ գօմիսիօնը՝ Վանտա տախի «Վան իտարէսի» նամը թահթընտա պիր գօմիթէ նասպ էյլէմիշ տիր։

Բաբրթոտա չու վէճհէյէ իտարէի մէգալ օլընմըշ տրը։ «Վան գօմիթէսի՝ գրթլզգտան էօյէնէրէրին ատտինի 2000 կէօսթէրիպ, լաքին գահզէտէտ օլան էհալինին մրգտարը նուֆուսը հագգընտա մահիմմաթ թամմէ ախզ օլունամամըշ տրը։ պունունլա պէրապէր Ազրակ վէ Վանընն գահզէտէ օլան նուֆուսը էհալիսի 60000 գատար հիսապ օլունտրգտա, միւպալաղա իտիլմիշ օլմազ, վէ էրմէնիլէրին ատտէտի պու մրգտարընն նրսֆը տէրէճէսինտէ տիր։ Գահզէտէկեանընն գրսմը քիւլլիսի եէրլի օլարագ Ազրակ տարէրէսինէ ատտ օլուպ, լաքին Վան տարէրէսի տահա զիյատէ մէսարիֆ իթմիշ վէ բէք չօգ իանէլէր թէվզի էյլէմիշ տիր։ զիրա գահզէտէկեան՝ Վան չէհրինէ միւրաճաաթ իթմէքտէ իտիլէր։ Կիւն օլմուշ տրը քի, 1000 գատար միւհրաճաին՝ քէնտի էքմէքլէրինի գօմիթէ եէտինտէն ախզ իթմիշլէր տիր։»

Վանտան սօնրա Ողերդտէն պիր խապէրը բիւրքէտէր միւրուտ իտուպ, եալընզ չէհրտէ 500 վէ քէօյլէրտէ 2000 գահզէտէ էրմէնի պուլընտրղը իչար օլունմուշ տրը։ Գօմիսիօն Ողերդտէ տախի պիր գօմիթէ թէշքիլինէ մէճպուր օլմուշ վէ Պէչէրի, Նաչիպան, Պօհթան, Տէհ, Կարվարի, Շերվան, Զրզան, Ղարզան վէ Ռնտուանանահիյէլերի Ողերդէ բապթ օլունմուշ տրը։ Ողերդտէքի Մամպուտ գօմիթէսի՝ եալընզ էրմէնի Գաթօլիքլէրտէն միւրէթթէպ օլարագ։ Թէշքիլ օլունմուշ տրը, զիրա օրտտան տախի գահզէտէտ գարընտաշլարը՝ ֆէերատ ու ֆիղանլէրի՝ էրմէնի Գաթօլիք Բաթրիգխանէսի մարիֆէթիյլէ պուրայա վասրլ օլմուշ տրը։ մալիւմ տիր քի, Մէրտին չէհրի էրմէնիլէրինին հէման քեֆֆէյէ, վէ էթրաֆ գարիյէլէր էրմէնիլէրինին էքսէրիյէթի՝ մէզքիւր Բաթրիգխանէյէ մէնսուպ տրրլար։

Եալընզ Մամպուտ վէ Ուրֆատտա գրթլզգտան 183 նուֆուս էրմէնի վէֆաթ իտուպ, տիկէր 11 գարիյէտտ վէֆաթ իտէն միլլէթտաշլարը՝ մզ իլէ միլլը սաիրէտէն այնի սէֆայէթլէ էօլէնլէր պու մրգտարա տախի տէյիլ տիրլեր։ Ասորիլեր, ֆիլտանիլեր վէ Միւսլիմանլար տախի պիլա ֆարգ ու իսթիհնա կիտէն իանէլէրտէն մահրում գալմըշլար տրը։

Մուախխէրէն Տիյարպէքիրտէ տախի պիր գօմիթէ թէշքիլ օլունըպ, Հայնի, Խուլբ, Խիան, Հաւիտան, Հազրօ, Սիվան վէ Լէճ նահիյէլերի մէզքիւր գօմիթէյէ հէվալէ օլունմըշլար տրը։ Բաբրթո՝ պու հէվալիտէ տախի 5500 գահզէտէ էրմէնիլերին վէ 2500 միլլը սաիրէ էֆիրտրնը իանէ տիզ իթմիշ օլտրգլարը։ Նը եատ ու թիգքեար իթմէքտէ տիր։

Բաղէշ քէօյիւլերինէ էքմէք թէվզի իթմէք իւզրէ, մէրքէզ գօմիսիօնը՝ Բաղէշտէ տախի պիր գօմիթէ թէշքիլ իթմիշ տիր։

Լաքին էրմէնիսթանէն եօգարը ճիհէթինտէ պուլունան պու նահիյէլէր քիֆայէթ իթմէմիշ կիպի, պինէֆս բայիթախթ գուրպինտէ պուլունան ֆէրամէթ, Մէրտէկէօզ, Պաղչէճիք, Կէվմէ, Օվաճրգ, Արմաշ, Խակար, Ալանպէկ, Ղընճրլար, Խէնտէք, Գուրթպէյէն, Եալագ տէրէ, Զէնկիլէր, Եալըվա, Լալէ տէրէ, Գըլլճ, Շագչագ, Իզմիտ, Պիլէճիկ, Ալընճաա վէ Զալկարատան տախի 1880 սէնէսի յունվարընտա այնը ֆիղանլէր վիւրուտ իթմիշ օլմաղլա, մէրքէզ գօմիսիօնը՝ Իզմիտ վէ Պիլէճիք գօմիթէյէրի մարիֆէթիյլէ օրալարա տախի իանէ էհթիշտիրմիշ տիր։

Գօմիսիօն՝ Մուշ օվասընտաքի 3 վանքլար իլէ Մուսուլ վէ Իզմիրտէքի Ուշագ գասապասընա վէ Պրուսատա պագը գարիյէլէրէ վէ Էնգարէ միլայէթինտէ պագը չէհրլէր միհրաճային վէ ֆուգարայա տախի պագը իանէլէր կէօնտէրմիշ օլտուղընը զիքր իլէ պու Զնճի ֆասլա խթթամ վէրմիշ տիր։

ԻԱՆԱԹ ՎԷ ՎԱՐԻՏԱԹԸ ՍԱՒՐԷ

(Հանգանակութիւնք և այլ մուտք)

Պուրատա բաբրթո չու վէճհ իլէ իյրատը մէգալէ պաշլամըշ տրը։ «Գօմիսիօնընն վագիֆէսի Զ նէվմ օլուպ, պիրի իանէ թօրլամագտան վէ տիկէրի իանէ թէվզի իթմէքտէն իպարէթ պուլունմըշ տրը։ Հէր նէ գատար իանէ թօրլամագ տահմա միւշքիլ ատտ օլունմուշ իսէ տէ, գօմիսիօնը՝ իանէ թօրլամագտան զիյատէ իանէ թէվզի իթմէք խուսուսընտա միւշքիլաթա թէսատիֆ իթմիշ օլտուղընը իթիրաֆա մէճպուր տրը։» Պատէհու չէօլլէճէ իլավէ օլունմուշ տրը։ «Գօրտէկլը տէֆթէր վասրթաթ իլէ իանէ թօրլամագ՝ գօմիսիօնըմզընն պաշլճա վէ պիրինճի ուսուլը մութթաթրզէսի օլմուշ տրը։ . . . Գօմիսիօնըմզ՝ իանէ ճէմինէ միւպաշէրէթ իթտիքտէ, թապիի օլտուղը վէճհէյէ, էվվէլա բայիթախթը մահալլէրինէ միւրաճաաթ իթմիշ, վէ մահալրը թագսիմաթը մուճիպինճէ, ճէմը իանէյէ մէմուր 28 գօմիթէ թէշքիլ էյլէմիշ տիր։ . . . Գօմիսիօն՝ Էրմէնի Գաթօլիք միլլէթտաշլարըմզը համիյէթինէ միւրաճաաթ իթմէք իւզրէ կաթողիկոսարանտան սուրէթը մահսուսէտտ պիր իլանա մէր բէսմի ախզ ու իսթիհսալ իթմիշ տիր։

«Գօմիսիօն՝ Բրօթէսթան միլլթ. տաշլարըմզը իչիւն տէ Ազգապետ Մատթէոսեան Ցակոբ էֆէնտիյէ միւրաճաաթ իթտիքտէ, իանէլէրինի մահալլաթ գօմիթէլէրինէ թէսլիմ իթմիշ օլտուգլարընա վէ պունտան մատատա Լանկատա այրընճա պիր տէ գօմիթէ թէշքիլ իթմիշ պուլընտրգլարընա տաիր ճէվապ պաշլմըշ տրը։»

Պատէհու Բաթրիգ թարաֆընտան ճէմը իանէ էմրինի հավի 49 Առաջնորդլիգ իլէ 160 վանքա ուժումի պիր կոնդակ իրսալ օլունուպ, մէզքիւր վիճակլարտան Իզմիր, Էմիրնէ, Թրապիզոն, Եօզկատ, Գայսէրիյէ վէ կէրմիր, Էկին, Սիվաս վէ Էնգարէ վիճակլարը՝ քէօրէթը իանէ իթասը իլէ քէսպը չէօհրէթ իթմիշլեր տիր։ Պրուսա վիճակը իանէսինի պիր ազ կէճճէ իրսալ իտուպ, լաքին Թօգատ իանէսինին հիւսնը նէթիճէսինէ 4 դարազքեար չափս մանի օլմուշլար տրը։

Բաբրթո՝ կազէթալարը տախի մուավէնէթինտէն պահս իլէ Մ-ից վէ Թէքիրտաղ էֆիրէրը իսմլէրինի եատ ու թիգքեար էյլէմիշ տիր։ Մալիւմ օլարղը վէճհէյէ, պու կազէթալար՝ գահզէտէկեան հագգընտա պէնտը մախսուսլար վէ այրրճա ֆգրալար տէրճ իտէրէք, պիւթիւն ալէմին նազարը տրգգաթընը գահթ ու ղըլա իւզերինէ ճէլպ իթմիշ, վէ գօմիսիօնն զայրէթ ու իգտամաթընա գուվվէթ վէրմիշ օլտրգլարընտան, պու սայէտէ ուզագ վէ էհէմմիյէթսիզ գանն օլընան վիճակլար պիլէ գահզէտէկեանա քէնտի գուտրէթլերի տէրճէճէսինտէ իանէ իթմէյէ միւրաճաաթ իթմիշլեր տիր։

Բաբրթո՝ վանքլար հագգընտա պէր վէճհը աթի եագմըշ տրը։

«Թէէսսիւֆ օլունուր քի, վանքլար՝ միլլէթէ նաֆի մագսէտլէր իչիւն թէէսիս օլունմուշ օլուպ, միլլէթ տախի պիր չօգ զէմանլարտան պէրու արզուլարընա նախի օլմագսրզն անլէրտէն ֆէվֆիտը միւթէնէվվիա պէքլէմէքտէ իքէն, մէզքիւր վանքլար՝ պէօյլէ պիր զէմանը զարուրէթ ու սէֆայէթտէ էֆրատը միլլէթին իհթիյաճաթընը տէֆ իթմէք իւզրէ, ճիւղի պիր իանէտտ պիլէ պուլունմամըշլար տրը։ Եալընզ Երուսաղէմին Ս. Ցակոբեանց վանքը 50 լիրա իանէ կէօնտէրմիշ իսէ տէ, մէզքիւր վանք սրբի պիր վանք օլմայրպ, հէմ պիր Բաթրիգ քիւրսիսի վէ հէմտ Սուրիա իլէ Պաղեստանի վիճակլարընն Առաջնորդարանը տրը։»

Կէօրիւնիւյտէ գօմիսիօն ազալարընն վէ եախսոտ մէզքիւր բաբրթոյը գալէմէ պան էֆէնտինին վանքլար հագգընտա մալիւմաթը սահիհէսի եօգ իմիշ, վագրա էհալի վանքլարա դէղէ նամը իլէ պիր հէտիյէ վէրիր իսէ տէ, վագթընտա պունը տա քէնտիսի քէնտի գարնը իլէ ալըպ կէօթիրիրիր. իլթէ պու սէպէպէ մէպնի, վանքլար՝ հիրը հաճէթտէ իանէլէր վերմէյէ միւգթէտիր օլմատրգլարընտան, հէր նէ ահվալտէ օլուր իսէ օլուն, վանքլարտան պու կիպի պիր չէյ մէմուլ իթմէք զահտ վէ պիհուտէ տիր։

Բաբրթո՝ սուրէթը մախսուսէտտ

---

(142)

ՍԻՄՕՆ ՎԷ ՄԱՐԻ

ՄԻԻԵԼԼԻՅԻ
ԳՈՍԱԳԻՒ ՏԷ ՄՕՆԴԻԷՒՆ
ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՒՔ

Սիլվէն Գօրնիւ.— Պէն տէ պու ֆիքրտէյիմ . . . Մուայէնէխանէէին թաչլարը իւզերինէ սէրիրմիշ օլան էրքէք իլէ գարբտան պու վէճհ իլէ պիր գան ալընմասընտա, միւհիմմ վէ չայանը թէճճիւպ պիր սէպէպ օլմալը տրը։

Շու սրրատա թագրիպէն էլլի եաչընտա, պրունը գբրմըզը պօյա իլէ պօյանմըշ, սրրթընա էսկի պիր չալ ալմըշ, պէյազ իլէ սկյակ սանթրանճը պիր ֆիսթան կկյինմիշ, սյաղընատա գալը վէ պէօյիւք այագ գապը, օմուզընտա պիր էլպիսէ պօղչասը եիւքէնմիշ պիր գարը օտանընն գարուսընը աչըպ, պաչընը իչերի ուզատրպ.— Օրատա պիր գատրնճգդ իչիւն եէրինիզ վա՞ր մը։ . . . օրասը տօլո՞ւ մը։

Իւչ քիչիի մասատան պիրիսի.— Նի՞չիւն եէրիմիզ օլմասընն. իչերի կիրինիզ . . . գատրն իչիւն եէր պուլընմամագ օլո՞ւր մը. իլա քի սիզին կիպի պիր գատրն իչիւն . . . խուսուսիլէ, էկէր էհվէն պիր ֆիյաթ իլէ պանա պիր բարտէսիւ վերէպիլէճէք օլսան, պիր տէ իշ եաթմըշ օլուրըպ։

Էլպիսէճի դարը.— Ույտուրուրըզ կէ՛օղիւմ, ույտուրրրզ. սէն խօշ պիր ատատա պէնդէյօրսրն. չու սօլ թարաֆընտա, գալպինին թարաֆընտա պանա պիր եէր աչսա՞նա քի օթուրայրմ—տէտիրքէն սօնրա, մաթպախա տօղրու պաչընը չէվիրիպ, պանա պիր օմլէթ իլէ պիր էթլի բաթաթէս վէ պիրազ տա չարապ կէթիրին—տէյու միւնասէպէսիզ պիր սէս իլէ պաղրրարագ իչերի կիրտի գաբուլը գաբաատ, վէ եէր աչմըշ օլան միւչթէրիներին եանը պաչընա եէրլէչտի։

Մէրգում միւչթէրի եիրմի իւչ եիրմի տէօրթ եաչընտա, զաֆի սօնուգ պէնզլի, մօրարմըշ տուտագը, կէօզլէրի չուգուրա պաթմըշ կէնճ պիր քիմսէ օլուպ, գուրու գուրու վէ միւթէմատի սուրէթտէ էօքսիւրմէսինտէն, եարբագ աէօքիւմինտէ ահրէթէ կիթմէկէ հազրլանմըշ օլան կէօյիւս իլէթլի պիր պիչարէ օլտուղը նիւմայան իտի։ Բուասսի հապսխանէսինտէ իքի սէնէտէն պէրու մէվգուֆ օլուպ, հէնուզ չըգմըշ իտի։

Էլպիսէճի գարը՝ մէրգումէ խիթապէն.— Նէ՞ տէյօր իտին սէն, եավրում պագայրմ, նէ՞ լէյէ լիւզումըն վար իմիշ . . . պիր բարտէսիւ մի՞ . . . սրճա՞գ թութաճագ պիր չէյ մի իսթէրսին . . . պէօյլէ սօղուգ հավալարտա, չու կիյտիին էօրիւմճէք կիպի սէյրէք պէզտէն իսէ, սրճագ թութաճագ պիր չէյ լազըմ տրը սանա . . . լաքին էսէֆ իտէրիմ քի չու արալըգ իսթէտիյին մալտան եանըմտա եօգ. պօղչամտա եալընզը եէլէք իլէ բանթալօն վար։

Էլպիսէճի գարը հէմ լագրրտը իտէր, հէմ տէ չարապըն տէօրտիւնճի լիթրասընը պօչալթմագտա օլան Կալուպէ իլէ Սիլվէնի սիւզէր օլտուղընտան, քէնտի քէնտիյէ.— Գունլար պէնիմ արատըզրմ իկիթլէր . . թանըրըմ,—տիմէքտէ իտի։

Մայէթինտէ միւսթախտէմ օլան քէտանընն պիլէ քէնտիսինի թանըյամայաճագլարը պիր սուրէթտէ թէպտիլ գբյաֆէթ իթմիշ օլան էլպիսէճինին, էմէ ծուպէր օլտուղընը էլպէթթէ օգույանլար տէրք էյլէմիշլեր տիր։

Էմէ ծուպէր չարապը տօտուրրզ, գօնչուլարբյա գատէկ գատէկէ ուրուչտրգտան սօնրա, պիր համատա եուտուվէրտի . . . վէ էօնիւնէ գօնուլմըշ օլան թաամլարը եէմէկէ պաշլատը։

Միւչթէրիներտէն պիրի.— Շու չաթալ սալտրրրշընըզա հիչ տէյէճէք եօգ։

Էմէ ծուպէր.— Ցէմէյին, ամլրգտան պաշըմ տօլանմադա պաչլամըշ իտի. սապանը օնունտան պէրու, ազրգմա չէօր գօմամըշրմ։

Միւչթէրի.— Ցէմէք քի պաշվէրիշ սրրասընտա։

Էմէ ծուպէր.— Ա՜հ, հաթթա բէք պօղուգ, դայէթ պօղուգ. էյի չուխատան եաբլամըշ պիր գաթ էլպիսէ հէր եէրտէ օթուզ պէշ ֆրանգա սաթըրրյօր, պէյիմիզի պիպէն իչթէ պուրասը։

Կալուպէ՝ թուլ միւատէթ սուս տուրմագլրը սէվմէտիյինտէ սէօզէ գաբրշը.— Բէք էյի օլմուշ, բէք էյի. օթուզ պէշ ֆրանգ իլէ պիր գաթ էլպիսէ պաղրը կիպի, թէքմիլէն շէթ օլուպ պիթէյօր . . . գատրնլար տա ատէթա գաբրշրյարար։

Էմէ ծուպէր.— Էյի ամմա գարարը պիզէ տօգունրյօր. պիզիմ մալլէրիմիզին եիւգիւնէ պագան պուլունմայօր. եավաչ եավաչ միւչթէրիներէ պատիհվա տաղրթմայա պաչլամալը քի ալան օլսուն։

Սիլվէն.— Նէնի էլպիսէ տէ ալը՞րմըսրն։

Էմէ ծուպէր.— Ի՛չիմ եարար նէ քի պուլուր իսէմ ալըրրմ, վէ թէրզինին հիսապընը կէօրմէք վէ եախտա բարասրնը իգամէթկեահմտա վէրմէք քիւֆէթինէ տէ միւչթերիներիմի տիչիւրմէմ . . սաթանլար իչիւն բէք գալայրզգ տրը։

Կէօյիւս իլէթլի միւչթերի.— Ուսթատա չէյ պու գարը։

Էմէ ծուպէր.— Հազրը էլպիսէճիլէր պիպի պաթրրյօրյարը, օնուն իչիւն իչի ույարրնա պաղլամագտան պաչգա չարէ եօգ։ Գու ալէմտէ հէր քէս քէնտիսի տիւչիմէլի, տէյի՞լ մի։

Կալուպէ.— Գէլքի պիրագտան սէնին իլէ պիր բաղարլրգ ույտուրրրզ։

Էմէ ծուպէր.— Նէ զէման իսթէրսէն. էկէր իչին տէյերի վար իսէ, սանա տա պիր էքմէք չոգարապիլիրիմ.— Սաղլըղընըզա արզատալար։

Կալուպէ.— Սաղլըղընա։

Մատատ Բօղիէ գատէհինի թէքքար տօլտուրրպ տիկէրլերիյլէ պէրապէր ճիմլէսի պիրտէն գատէհլէրինի պաչլթտրլար. մուախխարէն ճէպինտէն Բրնի ծուպալ կազէթասընը չէգարրպ մասանրն իւզերինէ եայտը։

Միւչթերիլերտէն պիրի.— Միւսահէպէթիմիզտէն օսանմըշ օլմալըսրնըզ քի կազէթա միւթալասրնա պաչլատրնըզ . . . բօլիթիգատա՞ն մը խապէր ալմագ իսթէրսինիզ։

18

Էմէ ծուպէր.— Բօլիթիգա՞ մը . . . հո՛, հո՛, հո՛. վագիֆէմ պիլէ տէյիլ. պէն կազէթանրն թէֆրիգասրյա, եանկրն, սրրգաթ, գաթլ վէ էմմալի վուգուաթա տաիր օլան ֆգրալարը օգուրրմ . . . պէն պէօյլէ չէյլէրտէն լէզզէթ տույարրմ . . . պագսանա, եահո՛ւ, պիր շարապ տահա ալըվէր, էն էյիսինտէ։

Գապա Կրէնէօ չարապը քէնտիսի կէթիրիպ, էթրաֆա պիր կէօգ կէգտիրտի։

Միւչթերիլերտէն պիրի.— Եօյլէ՞ մի, տէմէք քի ճինայէթէ տաիր վուգուաթ. լարը օգումագլրը սէվէրսին հէ՛։

Էմէ ծուպէր.— Զրլտրրրրմ։

Միւչթերի.— Ցէմէք քի Բէր Լաչէզ վուգուաթընը օգույօրսրն։

Էմէ ծուպէր.— Ի՛չիմ եարար նէ քի պուլուր իսէմ ալըրրմ, վէ թէրզինին հիսապընը կէօրմէք վէ եախտա բարասրնը իգամէթկեահմտա վէրմէք քիւֆէթինէ տէ միւչթերիլերիմի տիչիւրմէմ . . սաթանլար իչիւն բէք գալայրզգ տրը։

Կէօյիւս իլէթլի միւչթերի.— Ուսթատա չէյ պու գարը։

Էմէ ծուպէր.— Հազրը էլպիսէճիլէր պիպի պաթրրյօրյարը, օնուն իչիւն իչի ույարրնա պաղլամագտան պաչգա չարէ եօգ։ Գու ալէմտէ հէր քէս քէնտիսի տիւչիմէլի, տէյի՞լ մի։

Կալուպէ.— Գէլքի պիրագտան սէնին իլէ պիր բաղարլրգ ույտուրրրզ։

Էմէ ծուպէր.— Նէ զէման իսթէրսէն. էկէր իչին տէյերի վար իսէ, սանա տա պիր էքմէք չոգարապիլիրիմ.— Սաղլըղընըզա արզատալար։

Կալուպէ.— Սաղլըղընա։

Մատատ Բօղիէ գատէհինի թէքքար տօլտուրրպ տիկէրլերիյլէ պէրապէր ճիմլէսի պիրտէն գատէհլէրինի պաչլթտրլար. մուախխարէն ճէպինտէն Բրնի ծուպալ կազէթասընը չէգարրպ մասանրն իւզերինէ եայտը։

Միւչթերիլերտէն պիրի.— Միւսահէպէթիմիզտէն օսանմըշ օլմալըսրնըզ քի կազէթա միւթալասրնա պաչլատրնըզ . . . բօլիթիգատա՞ն մը խապէր ալմագ իսթէրսինիզ։

18

Էմէ ծուպէր.— Բօլիթիգա՞ մը . . . հո՛, հո՛, հո՛. վագիֆէմ պիլէ տէյիլ. պէն կազէթանրն թէֆրիգասրյա, եանկրն, սրրգաթ, գաթլ վէ էմմալի վուգուաթա տաիր օլան ֆգրալարը օգուրրմ . . . պէն պէօյլէ չէյլէրտէն լէզզէթ տույարրմ . . . պագսանա, եահո՛ւ, պիր շարապ տահա ալըվէր, էն էյիսինտէ։

Գապա Կրէնէօ չարապը քէնտիսի կէթիրիպ, էթրաֆա պիր կէօգ կէգտիրտի։

Միւչթերիլերտէն պիրի.— Եօյլէ՞ մի, տէմէք քի ճինայէթէ տաիր վուգուաթ. լարը օգումագլրը սէվէրսին հէ՛։

Էմէ ծուպէր.— Զրլտրրրրմ։

Միւչթերի.— Ցէմէք քի Բէր Լաչէզ վուգուաթընը օգույօրսրն։

(Ցեղմ)

Մըսբը, Պուլկարիսթան, Շարգի Ռումէլի էվ Դրպրբը գիքը իմատիկի կիպի, Ռուս Էրմէնիէրինն հիւնը րիզալէրի իլէ իանէլէ չՔիրաք իթ. տիքէրինի մէՄունիլէթը ազիմէ ի. լէ պէյան իտէրէք, տէմիշ տիր քի. «Թօրլանան քեաֆֆէի իանաթըն Յտէ 1 բալը Ռուս Էրմէնիէրինտէն ճէմ իտիլմիշ, էվ Ռուս Էրմէնիէրի. նին վէրտիքէրի իանաթըն Յտէ 1Հինտէն զիյատէսի տախի Թիֆլիս. տէքի ՄէՀ կազէթասը սահիպի Պ. Գրիգոր Աբծրունինին իգտամաթը համիլէթքեարանէսի սայէսինտէ կա. զէթաի մէզքիւր տէրունինտէ քիւ. շամ օլունան իանէ տէֆթէրինտէն հասբլ օլմուշ տըր։»

Բաբօրթօ՝ մէրհում Ց. Գէորգ Կա. թողիկոսըն նէյը իթատիկի կոնդակը, էվ միլլէթիմիզ մէշահիրը համիլէթ. քեարանընտան ադա Մկրտիչ Սանա. սարեանը նամը ֆազիլէթիթիթիա. մընը զիքը իթատիքտէն սօնրա, բէյ. տէրբէյ Հինսիթան, Պիրմանիա, Ճավա ատասը, Ռումանիա, Մաճա. ռիսթան, Աւսթրիա, Ֆրանսա, Ի. թալիա, Եունանիսթան, Օքանիա, Զուլուցէրիա, Սըրպիա էվ Ամէրիգա. տա քիշատ օլունան իանէ տէֆթէր. լէրի իլէ միլլէթիմիզտէն պու պապ. տէ սարքը զայրէթ իտէնլէր հագգ. լարընտա մալիւմաթը մուֆասսալ իթա իթմէկէ պաշլամբը տըր։

Պատէհու բաբօրթօտա միլլը էճ. նէպիյէ էվ հիւքիւմատան թարա. ֆընտան վէրիլէն իանաթ գատա ու զապթ օլունմբը տըր։

Ռուսիա իմբէրաթօրը միլէթէվքա իքինճի Ա. լէքսանտր 476 68 0·· Լէր.

Օն իւչիւնճիւ Լէոն Բաբա 5000 ֆր·

Ավսթրիա իմբէրաթօրը Ֆը. բանսուա Ժոզէֆ 1000 ֆլորին

Սբանիա գրալը միլէթվէ. ֆա Օն իքինճի Ալֆոնս 3829·20 ֆր·

Եունան գրալ էվ վիւ. քէլասը 19·408 50 ԼՐ:

Եունան Գրրմրզը Խաչ ճէմիյէթի 10·978 »

Պուլկարիսթան բրէնսի տախի քէնտի մէմալիքինտէն 16000 Սթամպօլ. քիւլսի պուղտայրն պիրա կէօմրիւք Տէրսաատէթէ իխրաճընա միւսաատէ իթմիշ տիր քի, պու տախի 360 Օս. մանը լիրասը իանէ տիմէք օլուր։

Իշպու հիւքիւմտարան իանաթըն. տան սօնդրա բաբօրթօտա Պէլճիգա. տաքի Օսմանը սէֆիրի Սթէֆանա. քի Գարաթէոտորի էֆ. եէտիյէ 262 պուչուգ Օսմանը լիրասը, Բարիզտէ Եուգինէս Պէբաէ Նամ Բրօթէսթան վարգի եէտիյէ 312 լիրա, Ինկիլիզի Մատամ Պարն Գարօվի եէտիյէ 50 լիրա իանէ կէօնտէրիլտիկի, էվ Գա. լաթատաքի էճնէպի պանքէրլէրին 351, էվ Բօպէրթ գօլէճէտքի էճնէ. պի չակիրտանըն 42, Տէրսաատէթ Թըպպիյէ ճէմիյէթինին 165 էվ ավ. գաթ ճէմիյէթինին 30 լիրաի Օսմա. նի իանէ իմատիքլէրի, էվ Էրզրում ին. կիլիզ գօնսօլոսը պինպաշը Թրօթթը եէտիյէ 100 Օսմանը լիրասը էվ Լօնտրատաքի Վ. Ն. Գոլ գումբան. եարը Թարաֆընտան 100 Ինկիլիզ լիրասը կէօնտէրիլտիկի գատ ու զիքը օլունմբը տըր։

Մէթպուրը մուֆախամբմբզ է. ֆէնտիմիզ հազրէթլէրինէ կէլինճէ, բաբօրթօտա մէՄունիյէթը ազիմէ իլէ պէյան օլընտրզընա կէօրէ, զա. թը մէրահիմ սիմաթը հազրէթը Բա. տիշահի Թարաֆընտան մէզքիւր Գրթլզ միւնասէպէթիլէ էլթաֆ ու ինայաթը պինիհայէ պիտիրիզ էվ իհսան պույրուլմուշ տըր։ Շէօյլէքի,

1.—Գրթլզղա տաիր օլան քեաֆ. ֆէի ուզուն էվ գբսսա թէլէկրաֆ էվ մէքթուպլար՝ պա իրատէի Ոէ. նիյէ բէսմի ատտ օլընարագ, մէճ. ճանէն գապուլ օլընմբզ օլմազլա, պու սուրէթտէ գօմիսիօն պիր սէնէ զարֆընտա կէրէք կէլէն էվ կէրէք կիտէն թէլէկրաֆ էվ մէքթուպլար իւճրէթինտէն ագալի 1000 լիրա խ. թիֆատ իթմիշ տիր։

2.—Գահթզէտ օլան մէմալիքտէն վէրկի թահսիլի մուվագգաթէն թէէխիր օլընմբզ տըր։

3.—Պօլլուգ օլան մէմլէքէթ ան. պարլարընտան, մէսէլա Պայպուրթ, էրզինկեան, Խնուս, Սիվաս, Խար. բուրթ էվ Մուսուլտան գահթզէտ վիլայաթա զախիրէ նագլ օլընտրզը կկալ, հինը հաճէթտէ էվ էն չէտիտ ահվալ սրբասընտա ասքէր էրզագը. նէն տախի գահթզէտէկեանա թախ. սիս օլընմասընա տաիր իրատէի Շա. հանէ չէրէֆսատը օլմուշ տըր։

4.—Զաթը հազրէթը Շէհրիեարի. նին թահթը հըմայէի սէնիյէլէրինտէ միւթէչէքքիւլ հիւքիւմէթ իանէ գօմիսիօնընընը թօրլատզը իանէ՝ մի. լէլը սահրէտէն օլան թէպաահ Օս. մանիյէյէ կէօնտէրիլտիկի կիպի, էր. մէնի գահթզէտէկեանընա տախի իր. սալ ու թէվզի պուրուլմըշ տըր։

Բաբօրթօ՝ պունլարը գիքը իթ. տիքտէն սօնդրա, Բատիշահը թէ. պաարէրվէր էվ Շէհինշահը մէրահիմ. քիւսթէր էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի. նին թէզայիւտը էյյամը էօմր ու ա. ֆիյէթլէրի տուվաի վաճիպ իւլ է. տասընը եատ իթմէքտէ տիր։

Քէզալիք մէզքիւր բաթօրթօտա Տէրսաատէթտէ թօրլանմբզ օլան պազը խուսուսի իանէլէր տախի զիքը օլունուշ, էգ ճիւմէ Պէյօղլունտա պիր պալատան 300ի միլթէճավուզ Օսմանը լիրասը, Իթալիան թէաթ. բօսընտա իճրա օլընան պիր օլուն. տան 100 մէճիտիյէ, Գանտիլլիտէ պիր Ինկիլիզ գօնսէրինտէն 19 լիրա, Տէրսաատէթտէ պիր բիյանգօտան 8 լիրա էվ Իւսկիւտարտա Երինէ պիր բիյանգօտան 114 պուչուգ մէճիտի. յէ հասբլ օլմըշը պէյան օլընմբզ տըր։

Պիննէֆս բաբօրթօնընը իգդար ու Իթիրաֆընա կէօրէ, Թէրճիմանը էֆէնտի միւտիրի ճիվէլէկեան Տիգրան էֆ. գահթզէտէկեան լէհինտէ խրտէմ. թը մէպրուրէ իլթա իթատիքտէն մատտա, պիր կիւնլիք հասբլաթը օլան 10 ատէտ գատար Օսմանը լի. բասը տախի իանէ վէրմիշ տիր։

Գահթզէտէկեան գօմիսիօնը՝ տօղ. րուտան տօղրուլա իանէ ճէմի ու. սուլինտէն մատտա, բիյանգօ ուսու. լի իւզրէ տախի իչէ եէնի պիր զայ. ըթ էվ կէրմիյէթ վէրմէք թէսավ. վուրընտա իքէն, պու ուսուլին տի. կէր պիր հէյլէթ եանի պինէֆս հիւքիւմէթին գահթզէտէկեան գօ. միսիօնը թարաֆընտան մէվգիի իճ. բայէ վաղ օլընտրզընը կէօրիւնճէ, իանէ պիլէթի ուսուլինի իթթիխազ իթմէյէ մէճապուր օլմուշ, էվ 4·132,148 ղրշուրգ օլարագ 9 նէվի իւզրէ 356000 իանէ պիլէթի թապ իթտիրիպ ու. սուլը մէզքիւրը իճրա իթմիշ էվճաթ. բրիգ թարաֆընտան տա պու պապ. տէ միւէսսիր պիր կոնդակ նէյը իթ. տիրմիշ տիր։

Զիքը օլընան 9 նէվի պիլէթ պէր վէճճը աթի պուլընմբզ տըր։

Թիւրքիա իչիւն	5, 20, 100	ղրշուգ
Ռուսիա »	½, 2, 10	բուբ. լիւք

Մէմալիքը էճնէպիյէ 1, 5, 20 ֆրանգ

Լաքին Մուշ, Վան, Էրզրում, Էր. զինկեան, Գօնեա էվ Եօզկատտան բէյտէրբէյ իչար օլընտրզը վէճճէ, հիւքիւմէթ թարաֆընտան էմր պուլ. բուլան մէՄունիյէթ սէպէպիյէ իա. նէ պիլէթլէրինտէն մէմուլ օլան հա. սըլաթ վագը օլմազմբզ տըր։ Հայ՛ֆ, սատ հայ՛ֆ, պու մէՄունիյէթ՝ Մուշ տա պազը քիմսէյէրին էսէրը էհա. նէթ ու խըյանէթի օլմուշ տըր։ Բաթրիգը մէրհում Ներսէս Սրբա. զան՝ մէՄունիյէթը մէզքիւրէնին ֆէս. խինէ չօգ չալըշմբզ իսէ տէ, մուվաֆ. ֆագ օլամմբզ։ էվ պէօյլէճէ թէ. տաՄիւլէ չըգարբլան իանէ պիլէթ. լէրինտէն թէքմիլ վիլայաթտա էվ օ տա Տէրսաատէթէ եագը վիլայաթ. տա անճագ օնտա պիրի սարֆ օլը. նապիլմիշ տիր։ Պինապէրին գօմի. սիօն՝ մուհասէպէ տէֆթէրինտէ պիր մաթլուպաթ ճէտվէլի կէօս. թէրմէկէ մէճպուր օլմուշ տըր։

Իշպու իանէ պիլէթլէրի հագգը. տա Ռուսիա էրմէնիլէրի միանը. տա տախի տիկէր պիր սուրէթտէ այնը մուվաֆֆագիյէթսիզլիք վագը օլուպ, մէզքիւր պիլէթլէրտէն օրա. ճա տա ճիւզի պիր մէպլաղ եանի 2 սէնէ զարֆընտա 566,25 Օսմ. լիրասը հասբլ օլմուշ տըր։

Իանէ պիլէթլէրինին սարֆիյաթը խուսուսընտա Ռումանիա միլլէթտաշ. լարըմբզը զայրէթ ու համիյէթի բա. բօրթօտա մէՄունիյէթը ազիմէ իլէ գիքը իտիլմիշ օլուպ, լաքին տիւմէ. լը միխթէլիֆ մէմալիքինտէ պու. լունան էրմէնիլէր պու պապտէ հիչ պիր մուավենէթտէ պուլընմամբզլար տըր։

Բաբօրթօ՝ Վան հարիգզէտէկեանը իանէսինտէն 5000, եէնի իանէտէն գալան սէրկիտէն 2126· 75, Էնգարէ գահթզէտէկեանը իանէսինտէն 31, 856· 25 ղրշ· օլարագ գօմիսիօն հի. սապընա կէչէն մէպալիղի էվ պազը ագչէ քեաբը իլէ ագՕնթօլարը էվ ֆիրուխթ օլընան պազը էչեա էսամ. Ն ընը տախի գայտ ու զիքը իթտիք. տէն սօնդրա, աթիտէքի ճէտվէլի տէրճ իլէ տօղրուտան տօղրուլա թօրլանան իանաթա էվ իանէ պիլէթ. լէրինէ մախսուս օլան ֆասլա խի. թամ վէրմիշ տիր։

Տէֆթէրէ իանաթ	Ճէֆթէրէ իանէ	Իանէ պիլէթի	Եէբիւն
Տէրսաատէթ Մարմարա	429 401·50	225·282	654·683·50
Հիւքիւմէթ Շահանէ	695 409	183 511·50	878 920·50
Հիւքիւմէթ էճնէպիյէ	1·937 912·25	84 403	2 022 315·25
	3 062·722·75	493,196·50	3·555·919·25
			288·273·50
		ԸՐՐ·	3·844·492·75

Օրքի իանաթ իլէ իանէ պիլէթլէրինէ հասբլ օլան մէպալիղ իլէ էչմաթ միւխթէլիֆի էվ սարֆէտէ թօրլանան մէպալիղնէ. մէկը ուսուլիմբզ տիր։

(Տէվամ)

ԷՄՐԱՐԸ ԲԻՄԼԻՔՈ

Լօնտրատա Մ. Պարթլէթ Նամ զա. թը գլօրօֆօրմ իլէ զէհիրլէյիպ էօլ. տիրմիշ օլմագ ազվիաթը թահ. թընտա պուլունան քէնտի գարբսը Մատամ Պարթլէթին, էվ մէրգու. մէյէ հէմ թէօհմէթ էվ մաղուզը ատտ իտիլէն Մ. Ցայսընն Նամ բաբա. զընն, գաթիէն գաթիլլիք ազվիաթը իլէ իթհամ իտիմլէրինտէն էվվէլ, մուհաքէմէյի էվվելիէրինին սօնու օլմագ իւզրէ պիր տէֆա տահա չա. հիտլէր իսթիմա օլունտը։

Ասլ մուհաքէմէնին նէ վազրթ իճրա օլունաճաղը հէնուզ մալիւմ տէ. յիլ տիր։ Ֆագաթ վագթինտէ անընն խիլասասընը տախի վերէճէյիզ։

Պու կիւնլիք, սօն իճթիմարն տա. խի նէթիճէսինի եազմագ իսթէտիք։

Տախիլիյէ նէզարէթի հէքիմէրին. տէն տօքթօր Սթիվընսը։

—Միւթէվէֆֆանընն միտէսի բար. չալարընը հրթզ իտէն պիլօր գապ. լարը էվ շիշէէրի, սերմիֆիքէթիշ թարաֆընտան ախզ իյէտիմ։ Պու. գապլար էվ շիշէէր, 36 ատէտ իտի. լէր։ պունլարընը քեաֆֆէսինի տա. խի հալ (անալիզ) իթտիմ։ Ն° 5 շի. շէնին տերունինտէ պուլունան միտէ բարչալարը չէտիտ սուրէթտէ գլօ. րօֆօրմ գօգմագտա իտիլէր։ էվ խիլասասընտան անլաշըլարը իւզ. էէ, տօղուզ տամլաեա միւսաֆի գը. լօրօֆօրմ պուլունմագտա, ֆագաթ ասլա բրուսիք, պիր նէվի մորֆիա, մորֆին, եախօտ պիսմիւթ էսէրի եօգ իտի։

—Պաշգա պիր զէհիր էսէրի կէօ. բէ՞մէտիրիզ մի։

—Խա՛յր։ ֆագաթ միտէ շիշմիշ էվ հէմտէ էօլիւմատն էվվէլ շիշմիշ իտի։

—Էկէր պիր ատէմ գլօրօֆօրմ եութտրզընտան էօմիւշ օլուր իսէ, պունուն թէտգիգի կիւճ պիր մատ. տէ՞ մի տիր։

—Օրասը էօլիւմտէն սօնրա միւ. ռուր իլէմիշ օլան վագթին ուզուն. լուզունա եախօտ գբսսալըզընա թա. պի պուլունմագտա տըր։ Պիր ա. տէմ, գլօրօֆօրմու եութմուշ օլ. տուգտան սօնրա տախի պիր միւտ. տէթ եաշաեապիլիր։ մէսէլա պիր սաաթտան սէքիզ կիւնէ տէկին, էվ էկէր պիր գաշ կիւն եաշաեըպ էօլ. մէմիշ օլուր իսէ, գլօրօֆօրմուն է. սէրի տախի պիր տէրէճէյէտէք դայպ օլաբիլիր։ Պու խուսուս գլօ. րօֆօրմըն եուտուլմուշ օլմասը իլէ անալիզ իճրասը արա եէրինտէ միւ. ռուր իլէյէն միւտտէթէ թապի պու. լունմագտա տըր։

—Պիզէ սէրահէթէն սէօյլէյին միւմքին օլտուղու գատար աչըգ սուրէթտէ։ պիր ատէմին գլօրօ. ֆօրմտան էօմիւշ օլտուղունա հիւքմ իլէմէք կիւճ պիր մատտէ՞ մի տիր, տէյիլ մի տիր։

—Պազը տէֆա կիւճ տէյիլ ֆա. գաթ պազը տէֆա տա կիւճ տիր։

—Մ. Պարթլէթին նէ գատար գը. լօրօֆօրմտան էօմիւշ օլուր իսէ, պունուն թէտգիգի կիւճ պիր մատ. տէ՞ մի տիր։

—Օրասը էօլիւմտէն սօնրա միւ. ռուր իլէմիշ օլան վագթին ուզուն. լուզունա եախօտ գբսսալըզընա թա. պի պուլունմագտա տըր։ Պիր ա. տէմ, գլօրօֆօրմու եութմուշ օլ. տուգտան սօնրա տախի պիր միւտ. տէթ եաշաեապիլիր։ մէսէլա պիր սաաթտան սէքիզ կիւնէ տէկին, էվ էկէր պիր գաշ կիւն եաշաեըպ էօլ. մէմիշ օլուր իսէ, գլօրօֆօրմուն է. սէրի տախի պիր տէրէճէյէտէք դայպ օլաբիլիր։ Պու խուսուս գլօ. րօֆօրմըն եուտուլմուշ օլմասը իլէ անալիզ իճրասը արա եէրինտէ միւ. ռուր իլէյէն միւտտէթէ թապի պու. լունմագտա տըր։

—Պիզէ սէրահէթէն սէօյլէյին միւմքին օլտուղու գատար աչըգ սուրէթտէ։ պիր ատէմին գլօրօ. ֆօրմտան էօմիւշ օլտուղունա հիւքմ իլէմէք կիւճ պիր մատտէ՞ մի տիր, տէյիլ մի տիր։

—Պազը տէֆա կիւճ տէյիլ ֆա. գաթ պազը տէֆա տա կիւճ տիր։

—Մ. Պարթլէթին նէ գատար գը. լօրօֆօրմ եութմուշ օլտուղունա տա. յիր էֆքեարընընը պէյան իլէմէյէ հիմմէթ իթմէլիսինիզ։

—Պէնիմ էֆքեարըմճա, Մ. Պարթ. լէթ քիւլլիյէթլի չէյ եութմուշ օլ. մալը տըր։ միտէսինին հալի պէօյլէ կէօսթէրմէքտէ իտի։ հագգըգաթէն, իլաճ իչիւն նէ մըգտար չէյ վէրիլ. մէսի լազըմ կէլէպիլիր իսէ, անտէն բէք չօգ զիատէսինի եութմուշ օլ. մալը իտի։

—Օ տէտիյինիզ մըգտար, պիր ա. տէմ էօլտիւրմէյէ քեաֆի՞ մի տիր։

—Պէնիմ էֆքեարըմճա, Մ. Պարթ. լէթի էօլտիւրմէճէք մըգտարտա իտի։

—Պիր ատէմ ուլգուտա պուլուն. մագտա իքէն, քէնտիսինէ, ագլընը դայպ իթտիրէճէք գատար գլօրօ. ֆօրմ գօգլաթմագ միւմքի՞ն մի տիր։

—Էվվէթ միւմքին տիր վէ բէք գօլայ տա պիր չէյ տիր։

—Բէք ալա. պիր ատէմէ գլօրօ. ֆօրմ գօգլաթարագ զայ ագըլ պիր հալէ կէթիրիլտիքտէն սօնրա, էկէր պօղազընտան աշաղը տախի սուլու գլօրօֆօրմ տօլտուրուլուր իսէ մի. տէյէ կիտէ՞ մի։

—Էվվէթ։ Թըպգը ագլը պաշընտա օլտուղու կիպի կիտէր։

—Հիչ սիզ քէնտիյիզ քէնտի էլի. նիզ իլէ, սուլու գլօրօֆօրմտան էօմ. միւշ ինսան ճէսէտի թէշրիհ իլլէմի՞շ. միսինիզ։ օլ պաղտէ չախսի թէճ. ըրիպէնիզ տախի պուլունմագտա՞ մը տըր։

—Խա՛յր, էօյլէ պիր չախսի թէճ. ըրիպէմ եօգ։ ֆագաթ սայիր հէ. քիմլէրին թէճրիպէլէրինտէն մա. լիւմաթըմ պուլունմագտա տըր։ սու. լու գլօրօֆօրմ եութմուշ օլան 60 քիշիտէն 20սի վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Միւճէրրբէտ սուլու գլօֆօրմ էօլտիւրիւճի պիր զիհիր մի տիր։

—Էկէր ազ մէ մուայէէն պիր մըգ. տարտա իլաճ իչիւն վէրիլիր իսէ, էօտիւրիւճի տէյիլ տիր։ ֆագաթ զիատէ վէրիլտիքտէ էօլտիւրիւր։

—Օլամա՞ղ մը քի պիր ատէմ, միւ. հէրրբէտ եութտուղը գլօրօֆօրմտան էօմիւշ օլմայըպ տա, պաշգա պիր էօլտիւրիւճի սէպէպ իւսթէ կէլմիշ էվ եանըշըզգա՝ օ գլօրօֆօրմտան էօմիւշ օլտուղու զանն օլունսուն։

—Էվվէթ օրասը տախի իհթիմալ. տէն տիր։ զիրա պիր ատէմ զէհիր եութմուշ օլապիլիր։ էվ ճէսէտի թէշրիհ օլունտուգտա, անըն էսէր. լէրի տէ զահիրէ չըգմըշ պուլունա. պիլիր։ ֆագաթ եինէ իհթիմալտէն տիր քի, օ ատէմ, տիկէր պիր սէ. պէպլէ էօլմիւշ օլսուն։

—Էլ հասբլ տիմէք իսթէրսինիզ քի, գլօրօֆօրմ իլէ զէհիրլէնէն պիր ինսանըն վիճուտի թէշրիհ օլընտգ. տա զահիրէ չըգան զէհիր ալէա. մէթլէրի, միճէրրբէտ օ ինսանըն օ զէհիրտէն էօմիւշ օլմասընա պիր նիշանէյի գաթի տէյիլ տիր։

—Էվվէթ։ պէնէէնիզին էֆքեա. ըընճա էօյլէ տիր։ պաշգա պիր սէ. պէպ տախի օ էօլիւմիւ հուսուլէ կէ. թիրմիշ օլապիլիր։

—Սիզ տէտինիզ քի, Մ. Պարթլէ. թին եութմուշ օլտուղու գլօրօֆօրմ քէնտիսինի էօտիւրմէյէ քեաֆի օ. լամագ մըգտարտա իտի։ չիմտի սիզ գաթիէն տէյէպիլմիսինիզ քի Մ. Պարթլէթ օնտան էօմիւշ տիր։

—Պիթիւն ալեամէթլէրի, մէսէ. լա միտէնին չիշկինիյինի, գլօրօ. ֆօրմ էսէրինին թուսթմուշ օլտուղը մահէլլ կէնիշլիյինի, չիշկինիյինի թար. ղընը, էվ միտէսէ պուլունան գլօ. րօֆօրմ խիլասասընին մըգտարընը հէր պիր եէրէ կէթիրտիրմէք չու նէթիճէյի իսթիխրաճ իլլէմէյէ գա. նաաթ հասբլ իյէտիմ քի, Մ. Պար. թլէթ, գլօրօֆօրմտան էօմիւշ օլ. սա տա օլմասա տա, քէնտիսինի էօտիւրէպիլէճէք գատար գլօրօ. ֆօրմ եութմուշ իտի։

—Տիմէք տիր քի, Մ. Պարթլէ. թին միճէրրբէտ քէնտի եութտուղը գլօրօֆօրմտան էօմիւշ օլմասընը գաթիէն հիւքմ էվ օլ պաղտէ եէ. մին իլլէմէյէ միւգթէտիր պուլուն. մագտա տէյիլսինիզ։

—Պէնտէնիզ քէնտի մալիւմաթը մախսուսէմէ իսթինատէն ճէվապ վէրէճէք իսէմ, Մ. Պարթլէթին, միւճէրրբէտ քէնտի եութմուշ օլտու. ղու գլօրօֆօրմտան էօմիւշ տիր տէ. մէքլիյիմ գապկի օլամազ։ չինքի մէսէլա պիր ատէմ գլօրօֆօրմուն թէէսսիրի իլէ էօլմէք իւզրէ օլտու. ղու հալտէ։ գլօրօֆօրմտան էօմէզ. տէն էվվէլ։ գաֆասընա պիր գուբ. չուն տա եէյիպ էօյէպիլիր։

(Շու հաքիմ էվ ավօգաթլարընն թէհամմիւլի էյի տէյլո՞ մի տիր։ պունլարընն եէրինտէ պիզ օլսագ. տօգՕօրը միմամլէյէ ճէնապէրինէ չու սիւալի տէ իտէր իտիք, եանի— պիր ատէմ եութմուշ օլտուղու պիր զէհիրտէն ճան չէքիյմէքտէ օլտու. ղու հալտէ, օ զէհիրտէն էօյմէզտէն էվվէլ։ չու սիլին վէրտիյինիզ ճէ. վապլար սըգլէթինտէնտէ պօղու. լուպ էօյէմէ՞զ մի։ ֆագաթ Մ. Ցայ. սընն նամ բաբաղընն ավօգաթը տիկէր պիր չէյ սէօյլէտիկի կիպի, հիւքիւ. մէթ թարաֆընտան ավօգաթ պու. լունան Մ. Մօլօնի տախի։)

—Էվվէթ մէսէլա զէհիրլէնէն ա. տէմ ճան չէքիյմէքտէ իքէն, զէ. հիրտէն էօյմէսինտէն էվվէլ պօղազ. լանարագ տախի էօլէպիլիր, տէտի։

Հաքիմ—Շիմտիյէ տէկին իսթի. մա օլունմուշ օլան չահիտլէր, էվ հէքիմլէրին տախի քէնտի սանաթ. լարընա տայիր վէրտիքլէրի իֆատէ. լէր քեաֆի օլուպ, Մատամ Պարթ. լէթին էվ բաբաղ Ցայսընն արթզգ տօղրուտան տօղրու իթհամ էվ թահ. թը մուհաքէմէյէ ալընմայարը լազմ կէլէճէք տիր քի, պու իշ, մահքէ. մէմիզին սէլահիյէթի խարիճինտէ օլտուղունտան, ասլ սէլահիյէթի հայիզ պուլունան տիկէր պիր մահքէմէ հուզուրունա չըգաճագ. լար տըր։ ֆագաթ պէօյլէ պիր միւ. հիմմ տավատա, Մատամ Պարթլէ. թին էվ բաբաղ Ցայսընն ավօգաթ էֆէնտիլէրի թարաֆընտան սէօյլէ. նէճէք տիկէր պիր չէյ վար իսէ, ա. նը տախի տիրէմէք պէնիմ իչիւն պիր վազիֆէյի էվվէլ օլտրզընտան, քէնտիլէրինի պէյանը իֆատէյէ տա. վէթ իտէր իսէմ տէ, իհթիմալ տըր քի քէնտիլէրի տախի, քէնտի միվէք. քիլլէրինին տավալարընը ասլ քէն. տիլէրինի մուհաքէմէ իտէճէք մահ. քէմէ հուզուրընտա միւտաֆատ էյ. լէմէլէրի իլէ տահա ալէա սուրէթ. տէ անլէրէ խրտմէթ իթմիշ օլմագ էֆքեարընտա պուլունմըշ օլսունլար։

Մատամ Պարթլէթին ավօգաթը— Քեամիլէն սիզէ հէմէֆքեար պու. լունմագտայրմ հաքի՛մ էֆէնտի։

Բաբաղ Ցայսընն ավօգաթը— Շիւբհէսիզ։ պէնտէնիզ տախի պու էֆքեարա գարշը պիր չէյ սէօյլէյէ. մէմ, ֆագաթ պաշգա պիր մատտէ վար տըր քի, օ ճիհէթտէ չիմտի պիր չէյ սէօյլէմէք իսթէր իտիմ։

Հաքիմ— Պուլըրըն, սէօյլէյէճէյի. նիզ նէ իսէ սէօյլէյին։

Բաբաղ Ցայսընն ավօգաթը— Եա. նի միվէքքիլիմ Մ. Ցայսընն թարա. ֆընտան սէօյլէմէք իսթէր իտիմ քի, քէնտիսի պիսուչ տըր։ էվ օլ պաղ. տէ քէնտի միւտաֆատ հուզուգընը քէնտիսինէ հասբ իտէր։

Հաքիմ— Մա՛տամ, սիզին տախի պիր տէյէճէյինիզ վա՞ր մը տըր։

Մատամ Պարթլէթ— (միւթէէս. սիր պիր հայտէ վէ բէք աղըր սու. բէթտէ սէօյլէյէրէք) Խա՛յր։ եալը. նըզ միւտաֆատ հուզուգընը պագը ասգլամագ իսթէրիմ։ վագթինտէ սէօյլէյէճէքլէրիմի սէօյլէրիմ։

Հաքիմ— Միւտաֆատընը իչիւն թագտիմ իտէճէք չահիտլէրինիզ վար իսէ, էվ էկէր իսթէր իսէնիզ անլէ. րի տէ տինէմէյէ հազրընը։

Մատամ Պարթլէթ։ եալընը պա. չընը սիլքմէքտէն պաշգա պիր ճէ. վապ վէրմէտի։ էվ բաբաղ Ցայսընն տախի պիսսպիլիթիսն սիլքիթ իթ. տի։

Բաբաղ Ցայսընն ավօգաթը— Պիր իսթիտամ վար տըր։ Մ. Ցայսընն քէֆալէթի նագտիյէյէ բապթ իտի. լիպ սերպէսթ պրագբլմասընը բէճա իտէրիմ։ հէր նէ մըգտար պիր մէպլաղ միւնասիպ կէօրիւր իսէնիզ վէրիլիր։ մագսէտ՝ իսթէնիլտիյի վագբթ Մ. Ցայսընն թէքարբէն կէլիպ լազմ կէլէն մահքէմէ հուզուրընա չըգմա. սընը։ եանի թէսլիմ օլմասընը թահ. թը թէէմինէ ալմագտան իպարէթ պուլունմագտա տըր տէյի զանն իտէ. րիմ։ իտտի իսթէնիլտիյի դատար պիր մէպլաղ քէֆալէթի նագտիյէ պըրա. գբլտրգտա, Մ. Ցայսընն տախի ո եօլտա հարէքէթ իտէճէյի թապիի տիր։

Հաքիմ—Լաքին կէրէք Մատամ Պարթլէթ իչիւն էվ կէրէք Մ. Ցայսընն իչիւն քէֆալէթի նագտիյէ դապալ իտուպ քէնտիլէրինի սէրպէսթ պըրագ. մագլըզը, քէնտի վազիֆէմէ մուղայիր պիր հարէքէթ ատտ իտէրիմ։ էկէր իսթէր իսէնիզ, պու իսթիտանըզը, պունատան սօնրա պու. տավայը ֆասլ իտէճէք օլան ասլ տիկէր մահքէ. մէյէ թագտիմ իտէպիլիրսինիզ։ էն միւնասիպ եօլ պու տըր։ պանա գա. լընճա քէֆալէթի նագտիյէի գա. պալ իտէմէմ։

Պուրատա իշ խիթամ պուլուպ, հէր նէ գատար Մատամ Պարթլէթին քէնտի գօճասընը զէհիրլէմիշ օլմա. սը ազվիաթը քէնտի իւզրինէ է. բէյինճէ թէպէյիլէ իյլէմէյէ եիւգ թուլմմըշ իսէ տէ, էինէ գատընը. զընա հիւրմէթին, մահպուսխանէյին ատի արապասընա գօնմայըպ, մախ. սուս պիր արապա իլէ մահէլի մէզ. քիւրէ իրսալ գբլընմբզ։ էվ քէնտի աշբգը էվ հէմթէօհմէթի ատտ իտի. լէն բաբաղ Մ. Ցայսընն իսէ. մէզքիւր ատի մահպուսխանէ արապասընա պինտիրիլիպ թէվգբֆխանէսինէ իտ. տէ օլունմբզ տըր։

Պունատան էվվէլքի սէքիզ իճթի. մալարընն նիհայէթլէրինտէ տախի, պիլա իսթիխնա թըպգը պէօյլէ օլ. մբզ իտի։

Նասբլ քի տէտիք, արթզգ ասբլ մուհաքէմէյէ պաշլանըլաճագ, էվ պէօյիւք մահքէմէնին գարարը գա. թիսինէ պէքլէնէճէք տիր։

ՔԷՕԲՐԻՒ ՄԻՒՐՈՒՐԻԹԷՕԻ ՇՈՒՐԱԻ ՊԱՀՐԻԹՑԷՏԷՆ ԻԼԱՆ

Խալիճը Տէրսաատէթտէն քէօբ. բիւլէր բուսումը միւրուրիյէսինին ի. թիտալսըզլըզը իլէ պէրապէր մէմու. բինը ասքէրիյէ էվ սարիէտէն պա. զըլարընն քէօբրիւլէրտէն բէսմի վերմէյէրէք կէչմէքտէ օլմայարընն. տան տօլայը վարիտաթա նագիսէ իյ. բաս իտիւպ, պու տա խազինէի Պահրիյէի իզրար տիմէք օլտուղն. տան, պու քէրբէ աթիգ թարիֆա իւզրինէ պազը թաատիլաթ իճրա իտիլէրէք, բուսումատն խթինա ի. տիմիշ օլանլարտան մատատա ճիսբ. ւէրտէն (քէօբրիւլէրտէն) միւրուր ի. տէճէքլէրին քեաֆֆէթէն բէսմի ի. թայա միւքլլէֆիյէթի, եանի մէ. քեաթիպը ասքէրիյէ չակիրտանը էվ սիլահ ալթընտա օլարագ թապուր էվ պէօլիւք իլէ միւրուր իտէճէք ա. սաքիրը նիզամիյէ էվ զապթիյէ զա. պըթան էվ նէֆէրաթը էվ սիլահ ալ. թընտա օլմայարագ կէչէճէք ասա. քիրը նիզամիյէ էվ զապթիյէ չավուշ օն պազը էվ նէֆէրաթը էվ զապթի. յէյէ թէսլիմ օլունան ասհապը ճի. նայաթ էվ հարիգ վուգուրինտէ միւ. ռուր իտէճէք թուլուպպա թագբմբ էվ սահր հարիգ մէմուրլարը էվ միւ. հիմմմ՝ հարպիյէ իլէ եանընտա ասքէրիտէն մէմուր օլան էվ սահի. հէն թաայինաթ էվ էլպիսէ էվ լէ. վազիմաթը սարբէյ ասքէրիյէտէն պուլունան էշեայը կէօթիւրէն արա. պա էվ համմալլար էվ ճիսբէ պազը թէրսանէ վաբօրլարը զապթան էվ նէֆէրաթը էվ եավերլէր էվ էմր չա. վուշլարը էվ բօսթա արապալարը զիքը օլունան բուսումաթտան միւս. թէսնա թուլուլաճաղը կիպի, ու. մում եավէրանտան արապասիւվար օլանլար իլէ եավէրլիկէ մախսուս գօրտօնը օլմայանլարտան բուսումը միւրուրիյէ ալընմասը խուսուսլարը. նա մէճլիսը մախսուսը միւքելա գա. բարը իլէ պիլիսթիդան իրատէի հիքմէթ իֆատէի հազրէթը Բատի. շահի միւթէալլիգ էվ շէրէֆսուտուր պուլուլարագ, պէր մանթուգը ի. բատէի Սէնիյէ մարթը 13ինճի բէնճ. շէնպէհ կիւնինտէ իթիպարէն իգ. թիզասընն իճրասընա միւպաշէրէթ գըլընմբզ օլտուղընտան, քէյֆիյէթ ճիւմլէնին մալիւմի օլմագ իչիւն իլան օլունուր։

17 մարթ 302 3—2

ՄԻԽԹԷՖԷՐԻԴԱ

Էտիրնէ վիլայէթինտէ Գըրգ-Քի. լիսէ իլէ Պապի-Ամիգ պէյինտէ ժանտարմա վասթասը իլէ պիր բօս. թա քիշատ օլընմբզ տըր։

—

Թարապլուսը Ղարպ վիլայէթինտէ Ֆիսանթօ նամ մահալէ եալընըզ Թիւրքճէ մուխապէրաթ իչիւն թէլէ. կրաֆ մէրքէզի քիշատ օլընմբզ տըր։

—

Ասաքիրը Շահանէ նէֆէրաթըն. տան էսթէտէն պէրու չըմէնտֆէր իտարէսինճէ սիւլիւս իւճրէթ ախզ իտիլմէքտէ պուլընտրզընտան, էվ ժանտարմա տախի ասաքիրը Շահա. նէ

—Միտիլիտ պէր վէճհը աթի պէր ֆաճիա վուգու պուլմուշ տրը։ Մարտին 11|23ինճի կիւնիւ էօյլէնտէն սօնդրա Մ. Ֆլօթէրս նամ պիր էճնէպի տէլիգանը՝ քէնտի հօճասը օյան Մ. Մանկէլին օտասընտա պուլունուպ, մուսլիմիր մուսմարէյէ՝ պիր այնա էօնիւնտէ քէնտիկէ թուալէթ վէրմէքտէ իքէն, մէրգուս տէլիգանը՝ մասանդն իւզէրինտէ պուլընան պիր ըէվոյվէրի ալուպ թէմիզլէմէկէկ պաշատրը սբրատա, թէթիք օյնայրպ, ըէվոյվէր պօչանմըշ վէ Մ. Մանկէլ՝ սաղ օմուզուընդն ալթընտա սբրթ քէմիրինին եագընընտան վուրուլուպ եէրէ տէվրիմիշ օյմաղլա, տէլիգանը՝ չըկրն կիպի տիյարը գօշուպ ճան գուրթարան պաղըրմաղա պաշլամըշ տրը։ Պու ֆէրեատ ու ֆիդան իւզէրինէ 3 հէքիմէթիշէրէք մէճրուհր թէտավի իթմէյէ պաշլամըշլար իսէ տէ, եարա բէք օ գատար աղը տէլիր իմիշ։

—Մարտին 12|24ինճի կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 7յի 40 տագիգա կէչէրէք Միտիլիտ զարիպ պիր ալամէթը սէմավիյէ միւշահէտ օլունուպ, չէօյլէ քի, չէհրին ճէնուպ ճիհէթինտէն իրի պիր գարբուպ պէօյնի-քիկինտէ վէ կիւլլէ չէքիլինտէ պիր ալամէթ զուհուր իտրէք։ ամթէչկիպի գրըլճըմար բիւսկիրմէք-տէ օլտրը հալտէ։ չէհրին իւգէրինտէն կէչմիշվէ շրմակ ճիհէթինէ տիւշիպ թօր կկիպի բաթլամրշ վէ օրա դայէթ բարլադ պիր ըշգ սաչմըշ տրը։

Իշպու ալամէթը սէմավիյէի՝ իլմը հէյէթ մուալիմի մէշհուր Հերոնիմոս Բաբսեգեան էֆէնին նաղարը տըգգաթընա հէվալէ իտէրիգ։

—Տիյարպէքիր մուխպիրիմիզտէն բումի մարտ 19 թարիխկէ (ոլուն) ամիտէթ թէլէկրաֆը սաղ իթմիշիզ տիր։

Պաղտատ հէյէթը իթհամիյէսինտէն իթհամա մուհաքէմէսի Տիյարպէքիրէ նագլ իտիլէնն Միրան աշիրէթի բէհի Մուսթաֆա աղա Տիյարպէքիր հապսխանէսինտէն ֆիրար իթմեկի մայիմ տիր։ Իսկապէ մէվգիիյի արիֆ օյան վայիմիզ Սամիհ բաշա հագրէթլէրինին թէտապիրը սահպէլերի իլէ մուսիրլէրկ Մուսթաֆա աղա հիւքիմէթը ալիրէյէ տէխալէթլէ, տիւնքի կիւն քէնտիլիկինտէն Տիյարպէքիրէ կէլտի։ Վալիի միւշարէլէրկ հագրէթլէրինին իշպու մուվաֆֆագիյէթլէրի՝ պիհագգին ումումին նաղարը տրգգաթընը ճէլպ իթիկի մաարուզըր։

ԻԼԱՆ

Պէօյիւք տէրէտէ չարշը ճատտէսինտէ 41 նիմէրօրը օլուպ 4 տարէյէ մունգասէմ պուլունան սահիլխանէ՝ սատէճ վէ եա մէփրուշաթր իլէ պէրպէր սաթըլմաղընտան, վէ եաթատ թօրան վէ եա տարէ տարէ իճարէ վէրիլէճէկինտէն, թալիպլէրինին Գալաթտա Գէորգ պէյ խանընտա օտապաշըյա միւրաճաաթ պուլուրմալարը իլան օլընը։

* *

Պէօյիւք տէրէտէ Քէֆէլի գարիյէսինտէ վագը Գարաքէհեազատէ պաղչէսինտէ էր նէվ էշհարը միւսմէրրէթ վէ զայրը միւսէթրէթ իլէ օսպատաքի շիչէքլեր թէքէսիւր էյլէմիշ օլըրընտան, պունարտան խասթալըգ հասէպլիլէ էվրօբատան ճէլպի նագատպի օյան պագը չըրալը աղաճար միւթէնա օլարագ, տիկէրլէրի՝ ֆիլթը սապգասընտան 100տէ 40 թէնզիի իլէ սաթըլաճաղընտան, թալիպլէրինին մէգգիր պաղշէէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընը։

Պաղչէվան Սիմոն

* *

Պէօյիւք տէրէտէ Քէֆէլի գարիյէսինտէ վագը Գարաքէհեազատէին սէյր պաղչէսի գաղնօսը պիլ ճիւմէ տէմիր պաղ էտվանը իլէ պէրպէր իյնարէ վէրիլէճէկինտէն, թալիպլէրինին Գալաթտա Գէորգ պէյ խանընտա օտապաշըյա միւրաճաաթ պուլուրմալարը իլան օլընը։

4—2

ԻԼԱՆ

Նէչէնտէ Շէհր Էմանէթը ճէլիլէսինտէն բէմէն Նէշր ու իլան պուլբըլտըղը վէճհէլ, պա իրատէի Սէնիյէ մուէսսէս օյան ուսում խրատմէթքեարան քէթխիւտալըղա ախտ վէգայիֆինին հիւանիւ բուլէթ վէ իրիֆար զամանտա Տէրսաաադէթտէ Սուլթան Պայազիտ ճիվարընտա Յապունճը խանը սօգաղընտա 31 նօմէրօրը խանէ վէ Պէյօղլունտա Տէօրթ—թէլ ազգընտա Այնալը չարշը իթթիհալինտէ 436 նումէրօրը խանէ, վէ իսկիւտարտա թօրթաչը ճատտէսինտէ 109 նումէրօրը խանէ՝ մէրքեզը իտարէ իթթիհազ գրընմըշ օլմաղա, իլանը ըէսմի մուճիպինճէ մէգգիր մէրքէզը իտարէյէ միւրաճաաթլա պիճիմէյէ խրատմէթքեարանը ուսուլը վէճհէյէ գայտ վէ քէֆալէթէ բապթր իլէ լաղրմ կէլէթէգքէրէ վէ լէվէ թապիր օլընան մաթպու շահատէթնամէ տէֆթէրլէրինի շիմտիտէն սկզ էյլէմէլէրլաղրմ կէլէճէյի, վէ պիր թարաֆի տան թահրիր ու թէհարրի օլընաճաղընտան, հինը թահրիր ու թէհարրիտէ թէղքէրէսինի ակզ իթմէմիշ խրատմէթքեար պուլունուր իսէ պէր մուճիպը ուսուլ միւճաթը գանունիյէյէ տիւշար օլաճագլարը վէ պատէտա խրատմէթքեար ալմագ իսթէյէն զէվաթը միւրաճաաթլերի իշին իտարէի մէգքիւրէ հէր կիւն ալշգ օլարը, վէ խրատմէթքեարլըգ իթմէք իւզրէ պիր մահալէ գաբուլանմագ իսթէյէնլերին տախի քէֆիւէ բապթր իլէ իսթէնիլէն մահալլիլ էնէրիյէ